

Con deo creatore dirigete acta et gesta p[ro]p[ter]i isrl[ae].
1. i. p[ro]p[ter] iudicem ac[re]t[er] lib[er]i iudicis; 2. p[ro]p[ter] reges et sy[ri] et pal[est]in[ae]; 3. p[ro]p[ter] pontifices et p[ro]p[ter] eisd[em] et marchab[us]. V. u. T. C. p[ro]m[ulg]at[us] s[ed] iudicis p[ro]mo p[ro]mulgat[us]
10. 6. brevis p[ro]l[ati]o libri: 2. subdit[us] hist[ori]e narrat[us] cap[itu]lo 3.

Vniuersas g[ener]ates amimorreo[rum] habitato[rum] re terre qua nos intrauimus? Seruiem[us] igit[ur] d[omi]no q[uod] ipse e[st] deus n[ost]ris. Dicit[ur] iosue ad poplum. No[n] poteritis seruire d[omi]no, de[us] enim iancit[ur] et fortis emulator e[st]. nec signo scet scelerib[us] v[er]bis atq[ue] peccatis. Si di[mis]eritis d[omi]num et f[er]ueritis d[omi]nus alienis p[ro]uertet se et affliget vos atq[ue] subuertet polig[ram] vobis p[ro]sticerit bona. Dicit[ur] p[ro]plus ad iosue. Neq[ue] ita vt loqr[is] erit, sed d[omi]no f[er]uem[us]. Et iosue ad poplum. testes inquit vos estis, q[uod] ipi elegeret[ur] vobis d[omi]num ut seruiatis ei. Rulerunt[ur] testes. Nunc ergo ait. auferite deos alienos de medio reitti et inclinate corda v[er]a ad d[omi]num deum israel. Dicit[ur] p[ro]plus ad iosue. D[omi]no deo nro seruiemus, et obediemus erimus p[re]ceptis eius. D[omi]nus cossit g[ener]e iosue in die illo sedus, et posuit populo p[re]cepta atq[ue] iudicia in siche. Script[us] q[ui] oia verba h[ec] in volumine legis d[omi]ni, et tulit lapidem per gradem, posuitq[ue] subter quercurum q[uod] erat in sanctuario d[omi]ni, et dixit ad omnem populum. Eni[us] lapis iste erit vobis in testimonium, q[uod] audieritis oia verba d[omi]ni q[uod] locutus e[st] vobis ne forte postea negare velis, et metiri domino deo vero. Dimisit[ur] p[ro]plus singulos in possessionem suam. Et post h[ec] mortuus e[st] iosue filius nunc seruus domini centum decem annorum sepelierunt[ur] q[uod] e[st] in finibus possessio[n]is sue in tanathisare, que sita est in monte effraim, a septentrionali parte montis gaas. Seruavit[ur] isrl[ae] domino cunctis diebus iosue et seniorum qui longo vixerant tempore post iosue, et qui nouerat omnia opera domini que fecerat in israel. Osca quoque ioseph que tulerat filij israel de egypto, sepelierunt in siche in parte agri quem emerat iacob a filiis emmor pris siche centum nouellis oib[us] et fuit in possessionem filiorum ioseph. Cleas[ar] quoque filius aaron mortuus e[st], et sepelierunt euz in gabaath phinees, filii eius que data est ei in monte effraim.

Explicit liber iosue. Incipit liber sophi tim que nos iudicu[m] appellam? Ca. I.

Ost mortem[us] sue consuluerunt filii isrl[ae] dominum dicentes. Quis ascendet ante nos in chanaeum et erit dur belli. Dicit[ur] dominus. Judas ascendet. Ecce tradidi fratre in manu eius Et ait iudas simeoni fr[ater] suo. Ascende mecum in sortem meam, et pugna in chanaeum, ut et ego pugnam tecum in sortem tuam. Et abiit cum eo si meon. Ascendit[ur] iudas et tradidit dominus chanaeum ac p[re]seum in manus eorum, et percusserunt in besech decem milia viro[rum]. Inuenierunt[ur] adonibezech in besech et pugnauerunt in eum ac percusserunt chanaeum et p[re]seum. Fugit autem adonibezech quem persecuti comprehendenter cefis summitatibus manu[rum] eius ac pedum. Dicit[ur] adonibezech. Septuagita reges apudatis manuum ac perdui summitatibus colligebat sub mensa mea ciuios reliquias, sicut feci, ita reddidit mihi deus. Adduxerunt[ur] eum in hierusalem et ibi mortuus e[st]. Oppugnantes ergo filii iuda hierusalem ceperunt eam et percusserunt in ore gladiis trahentes cuncta incendio civitatem. Et postea descendentes pugnauerunt in chanaeum quod habitabat in montanis et ad meridiem in capestribus. Vergens iudas chanaeum quod habitabat in hebron cuius nomine fuit antiquitus cariatharibe, percussit sesai et hauman et tholmai, atque inde profectus abiit ad hitatores dabir, cuius nomine vetus erat cariathospher. i. ciuitas literarum. Dicit[ur] caleph. Qui percussit cariathospher et vastaverit eam dabo ei aram filiam meam uxorem. Cuiusque cepisset eam othoniel filius ceneq[ue] frat[er] caleph minor, dedit ei aram filiam suam p[ro]p[ter] genitorem. Quam praecepit sedens in a[re]no dixit ei caleph. Quid haec. At illa respondit. Da mihi benedictionem, quod terram arentes dedisti mihi, da et irriguam aquis. Dedit ergo caleph irriguum superius et irriguum inferius. Filii autem cinei cognati moi si ascenderunt de civitate palmarum cum filiis

Judicium

Iuda in desertū sortis eius quod est ad meridiē arath. et hitauerūt cū eo. abijt aut iudas cum simeone fratre suo. et p̄ cusserūt simul chananeū q̄ habitabat i sephat. et interfecerūt eū. Vocatūq̄ ē nomē verbis hormai id est anathema. Et pīq̄ iudas gaçā cū finib⁹ suis. et aschalonem atq̄ acchoron cū terminis suis. Fuitq̄ dñs cū iuda et mōrana possedit. Nec potuit deletere hitatores vallis. q̄ falcatis currīb⁹ abūdabāt. Dederūtq̄ caleph hebrō sicut dixerat moïses q̄ de leuit ex ea tres filios enach. Jebuleuz aut hitatores hierlm̄ nō deleuerūt filij bēiamin. hitauitq̄ iebuseus cum filijs beniamin in hierlm̄ usq; in pītem diē. Dom⁹ q̄z ioseph ascēdit in bethel. fuitq̄ dñs cū eis. Nā cū obſiderēt vrbe q̄ prius lusa vocabat viderūt hoīem egrediē tē te ciuitate. dixerūtq̄ ad eū. Oſtende nob̄ introitū ciuitatis et faciemus tecū miam. Qui cū ostendisset eis. p̄cusserrūt vrbe in ore gladij. hoīem aut illū et oēm cognitionē ei? dimisēt. Qui di missus abiit in terrā ethim et edificauit ibi ciuitatē vocavit eā luçā q̄ ita appellavys in pīte diē. Manasses q̄z nō de leuit bethsan et canath cū viculis suis. et hitatores dor et ieblaā et mageddo cū viculis suis. cepitq̄ chananeus habita re cū eis. Postq̄ aut̄ cōfortatus est isrl̄ fecit eos tributarios et deletere noluit. Esraim nō etiā interfecit chananeū q̄ hi tabat in gaser. s̄ hitauit cū eo. q̄ abulon nō deleuit hitatores tethrō et naalon s̄ hitauit chananeus in medio ei?. factus q̄ ē ei tributarius. Aser q̄z non de leuit hitatores accho et sidonis alab et acha cib et amma et aphech et roob. habitauitq̄ in medio chananei habitatoris illi? terre nec interfecit eum. Neptalmim q̄z nō deleuit hitatores bethsames et bethanath. et habitauit inter chananeū habi torē terre. fuerūtq̄ ei bethsemitē et be thanite tributarij. Artauitq̄ ammoreus filios dan i mōte. nec dedit eis locū vt ad planiora descēderent hitauitq̄ in monte hares qđ interpretat̄ testatio in

hailō et salabim. Et aggrauata ē man⁹ dom⁹ ioseph. factus q̄ ē ei tributarius. Fuit aut̄ terminus amorre ab ascēsu scorpionis petra et supiora loca. **II**

HScenditq̄ āgelus dñi te gal galis ad locū flētiū et ait. Eduixos de egypto. et introduxi in terrā p̄ q̄ iurauit p̄ib⁹ vīs. et pollicitus sum vt nō facere irritū pactū meū vobiscū in sempiternū. ita dūtixat vt nō feriretis fedus cū hitatorib⁹ terre hui⁹ et aras eoz subuerteret. et noluistis audiēre vocē meā. Cur hoc fecisti? Quāob rem nolui deletere eos a facie vīa. vt has beatis hostes et dñs eoz sint vob⁹ i ruinā. Cunq; loqretur angelus dñi hec verba ad oēs filios israel. eleuauerūt vocē suā et fleuerūt. Et vocatū est nomē loci illius locus flētiū siue lacrimaz. imolauerūtq̄ ibi hostias domino. Dimisit ergo iosue pplūm. et abierunt filij israel vnuquisq; in possessionem suā vt obtinerent eā. seruierūtq̄ dñi cūctis diebus eius et senior̄ qui longo post eū vixerūt tempore. et nouerāt omnia opera domini que fecerat cum israel. Mortuus est aut̄ iosue filius nun famulus dñi cētū et decem annor̄. et sepelierūt euzin finibus possessionis sue. in thannathfare in mōte esraim a septentrionali plaga mōtis gaas. Disq; illa genetatio ḡregata est ad prēs suos. et surrexerunt alijs q̄ nō nouerūt dñm. et opa q̄ fecerat euz israel. Fecerūtq̄ filij israel malū in con spectu domini et seruierūt baalim. ac dū miserūt dñm deū pat̄ suor̄ q̄ edurerat eos de terra egypti et secuti sunt deos alienos. deos q̄z p̄ploꝝ q̄ habitabāt in circumitu eoz. et adorauerūt eos. et ad iracundia cōcitauerunt dñm. dimittētes eū. et seruīetes baal et astaroth. Irratus q̄ dñs cōtra israel tradidit eos in manus diripientiū. q̄ ceperūt eos et vendiderūt hostib⁹ qui habitabāt per girum. nec potuerūt resistere aduersariis suis sed quocūq; p̄gereroluisserent man⁹ dñi super eos erat sicut locutus ē et iurauit eis. et vñemēter afficti sunt. Huscita uitq; dominus iudices q̄ liberarēt eos

de vastantium manib[us], sed nec eos audi-
re voluerunt. fornantes cum dñis alie-
nis et adorantes eos. **L**ito deseruerat viā
p[er] quā ingressi fuerat p[re]s eoz et audiē-
tes mādata dñi oia facere p[ro]traria. **C**ū-
q[ue] dñs iudices suscitaret. in dieb[us] eorū
flectebat mīa et audiebat afflictorū ges-
mitus. et liberabat eos de cede vastan-
tiū. **P**ostq[ue] aut̄ mortuus ēt iudex re-
uercebatur. et multo faciebat maiora q[ue]
secerat p[re]s eoz sequentes deos alienos
seruietes eis et adorantes illos. **N**on di-
miserūt adinuētiones suas. et viā duris
simā p[er] quā ambulare cōsueuerat. **I**ra-
tusq[ue] ē furor dñi in isrl. et ait. **Q**uia irri-
tū fecit gens ista pactū meū q[uo]d pepige-
ram cū p[ri]b[us] eoz et vocē meā audire cō-
tempnit et ego nō delebo gētes quas dis-
misit iosue. et mortuus ēt in ip[s]is expe-
riar israel vtrū custodiāt viā dñi. et am-
bulent in ea. sicut custodierūt p[re]s eo-
rū. an nō. **D**imisit ergo dñs om̄es has
et cito subuertere noluit. nec tradidit ī
manus iosue.

Habent gētes quas dñs terelis-
quit et erudit in eis israelē et
oēs q[uo]d non nouerāt bella chana-
neoz. et postea discerēt filij eoz certare
cum hostib[us]. et habere cōsuetudinē pliā
di. quinq[ue] satrapas philistinoz. oēmōz
chananeū et sidonū atq[ue] eueū q[uo]d habi-
tabat in mōte libano de mōte baal her-
mon vscq[ue] ad introitū emath. **D**imisit
q[ue] eos vt in ip[s]is experiret israelē vtrū
audirent mandata dñi q[uo]d p[re]cepit p[ri]b[us]
eoz p[er] manū moisi. an nō. **I**taq[ue] filij is-
rael hitauēt ī medio chananei. et ethi-
am morrei et pheregei et euei et iebusei.
et duxerūt uxores filias eoz. ipiq[ue] filias
suas filij eoz tradiderūt. et fuiēt dñs
eoz. **F**ecerūtq[ue] malū ī p[ro]spectu dñi et ob-
liti sunt dei sui fuentes baalaim et asta-
roth. **I**ratusq[ue] ī israel dñs. tradididit
eos in manus chusanrasathaim regis
mesopotamie seruientq[ue] ei octo annis.
Ec clamauerūt ad dñm qui suscitauit
eis saluatorē. et liberauit eos othoniel vi-
delicet filij ceneg frēm caleph minorē.

fuitq[ue] in eo spūs dñi et iudicauit israel.
Egressusq[ue] est ad pugnā et tradidit dñs
in manus eius chusanrasathaim reges
tūrie. et oppresit euz. **Q**ui euitq[ue] terraq[ue]
draginta annis. et mortuus ēt othoniel
filius ceneg. **A**ddiderunt aut̄ filij israel
facere malū ī cōspectu dñi. qui confor-
tauit aduersum eos eglon regē moab.
q[uo]d fecerūt malū ī cōspectu eius. **E**t co-
pulauit ei filios amon et amalech. ab i[n]c[re]di-
b[us] et p[ro]cessit israel. atq[ue] possedit verbē pal-
marē. **S**euierūtq[ue] filij israel eglon regi
moab decem et octo annis et postea cla-
mauerunt ad dñm. **Q**ui suscitauit eis
saluatorē vocabulo aioth filii gera filij
gemini. q[uo]d vtraq[ue] manu p[er] dexterā teba-
tur. **M**iserūtq[ue] filij israel p[er] illū muhe-
ra eglon regi moab. **Q**ui fecit si bi gla-
diū anticipite hūtem ī medio capulum
longitudinis palme man[us]. et accinctus
ē eo lucter sagū ī dextro femore. **O**b-
tulitq[ue] munera eglon regi moab. **E**cce
aut̄ eglon crassus nimis. **C**ūc obtulit
set ei muera p[ro]secutus ē socios q[uo]d cuzeo
venerant. et reuersus de galgalis vbi ei-
rant idola. dixit ad regem. **E**verbū sece-
tū habeo ad te o rex. **E**t ille iperavit silē-
tium. **E**gressusq[ue] oīb[us] qui circa eū erant
ingressus est aioth ad eum. **S**edebat
aut̄ ī estiuo cenaculo solus. **D**ixitq[ue].
Verbum dei habeo ad te. Qui statim
surrexit de throno. **E**xenditq[ue] aioth si-
nistrā manū. et tulit sicā de dextro femo-
re suo. infixitq[ue] eam ī ventrē eius tam
valide vt capulus sequeretur ferrum ī
vulnere. ac pinguissimo adipe stringere-
tur. **N**ec eduxit gladiū. sed itavt p[ro]cuse-
rat reliquit ī corpore. statimq[ue] per secre-
ta nature alui stercora pruperut. aioth
aut̄ clausis diligentissime ostijs cena-
culi et obfirmatis seris p[er] posticū eges-
sus ē. **S**eruitq[ue] regis ingressi viderunt
clausas fores cenaculi atq[ue] dixerūt. **F**or-
sitam purgat aliū ī estiuo cenaculo. **E**x-
pectantesq[ue] diu dōneç erubesceret et vi-
dentes q[uo]d nullus aperiret. tulerunt cla-
uem. et aperientes inuenierunt dominū
suum in terra iacentem mortuū. **A**ioth

Judicum

autem dum illi turbarentur, effugiebat et pertransiit locum idolorum unde reuersus fuerat. Venitque in seyrath, et statim insonuit buccina in monte effram, descendebatque cum eo filii israeli ipso in fronte gradiente. Qui dixit ad eos: Secum me. Tradidit enim dominus in iudeos ne os moabitas in manus nostras. Descenderuntque post eum et occupauerunt vada iordanis quod transmisserunt in moab et non dimiserunt transire quemque. His percusserunt moabitas in iudeo illo circuus deinceps milia omnes robustos et fortis viros. Nullus eorum evadere potuit. Huius liatusque est moab in die illo sub manu israel, et queuit eam octoginta annis a philistis. Post hunc fuit sangar filius anath qui percussit de philistim sexcentos viros romane. Et iudeus quoque defendit israel.

Habideruntque filii israel **III** facere malum in aspectu domini post mortem aioth, et tradidit illos dominum in manu iabin regis chanaanum qui reguit in asor huiusque duce exercitus sui nomine sisara. Iste autem habebat in aroseth gentium. Clamaueruntque filii israel ad dominum. Non gentes enim habebat falcatos cursum, et per viginti annos vexementer oppresserat eos. Erat autem telura prophetes uxoris lapidoth, qui iudicabat populum in iudeo, et sedebat sub palma quae nomine illius vocabatur, inter rama et bethel in monte effram, ascendebatque ad eam filii israel in oem iudicii. Que misit et vocavit barach filium abinoem de cedes neptalem, dixitque ad eum: Precepit tibi dominus deus israel. Vade descede et duc exercitum in monte thabor, tollesque tecum decem milia pugnatorum de filiis neptalem et de filiis cabulio. Ego autem adducam ad te in loco torrentis cison sisaram principem exercitus iabin et currus eius atque omnem multitudinem et tradam eos in manu tua. Duxitque ad eam barach. Si venis mecum vadam, si nolueris venire mecum non perga. Que dixit ad eum: Illa quidem tecum sed in hac vice victoria non reputabis tibi, quia in manu mulieris tradetur sisara. Surrexit itaque telura et perrexit cum barach in ces-

des. Qui accersitis fabulam et neptalem ascendit cum decem milibus pugnatorum habens telura in comitatu suo. Atque autem cineus recesserat quondam a ceteris cineis fratribus filiis suis obab cognati moysi, et tetenderat tabernacula vestigia ad vallez quae vocatur sennim et erat iuxta cedes. Nuncianusque est sisare qui ascendisset barach filius abinoem in monte thabor. Et congregauit non gentes falcatos cursum, et omnem exercitum de aroseth gentium ad torrentem cison. Duxitque telura ad barach. Surge hec est enim dies in qua tradidit dominus sisaram in manus tuas. Enim ipse duxor es tuus. Descendit itaque barach de monte thabor et decem milia pugnatorum cum eo. Preterruitque dominus sisaram et omnes currus eius. Vniuersamque multitudinem in ore gladii ad conspectum barach intantum ut sisara de curru defiliens pedibus fugeret et barach persequens fugientes currus et exercitum vestigia ad aroseth gentium, et omnis hostium multitudo vestigia ad internitionem caderet. Sisara autem fugiens peruenit ad tentorium iahelis uxoris aber cinei. Erat autem pax inter iabin regem asor, et domum aber cinei. Egressa igitur iahel in occursum sisare, dixit ad eum: Intra ad me domine minime timeas. Qui ingressus tabernaculum eius et optus ab ea pallio dixit ad eam: Da mihi obsecro paululum aque, quae fistio valde. Que aperuit uterem lactis et dedit ei bibere, et operuit illum. Dixit sisara ad eam: Sta an ostium tabernaculi, et cum venerit aliquis interrogans te et percens non quid hic est aliquis respondebis. Nullus est. Tulit itaque iahel uxoris aber clavum tabernaculi assumens pariter et malleum et ingressa abscondite et cum silentio posuit supra tempore capitum eius clavum percussumque malleo defixit in cerebrum vestigia ad terram, qui soporem mortis socians fecit et mortuus est. Et ecce barach sequens sisaram veniebat, egressaque iahel in occursum eius dixit ei: Eleni et ostendam tibi virum quem queris. Qui cum invaserit ad eam, vidit sisaram iaceente mor-

tuū. et clauū infixū in tpe eius. **H**usus
liauit ergo deus in die illo iabin regez
chanaan corā filijs israel: qui crescebāt
quotidie et fortī manu opprimebant ia-
bin regē chanaā donec deleret eū. **V**
O **C**ecinerūtq delbora et barach fi-
lius abinoem in illo die dicen-
tes. Qui spōte obtulisti te is-
rael aias vrās ad piculū: bñdicite dñio.
Audite reges auribz percipite pricipes.
Ego sum ego sum q dño canā psallam
dño deo isrl. **D**n̄e cū exires de seīt et trā-
fires p regiones edō: tra mota ē. celicq
ac nubes distillauerūt aq̄s. **N**ōtes flu-
rerūt a facie dñi. et sinai a facie dñi dei
isrl. **I**n dieb sangar filij anath i dieb
iabel quererūt semite et q ingrediebānt
p eas abulauerūt p calles deuios. **C**esi
sauerūt fortes in israel et quererūt donec
surgeret delbora: surgeret mater in isrl.
Noua bella elegit dñis. et portas hostiūz
ipse subuertit. **C**lipeus et hasta si appa-
ruerunt in quadraginta milibz israel.
Aor meū diliget pricipes israel. **Q**ui
ppia volūtate obtulisti vos discrimin-
ni bñdicite dño qui ascenditis super ni-
centes asinos. et sedetis supra i iudicio
et ambulatis in via loquimini. **U**bi col-
lisi sunt currus et hostiū suffocatus est
exercitus. ibi narrētur iusticie dñi et cle-
mentia in sortes israel. **T**unc descendit
pplus dñi ad portas et obtinuit pricipa-
tū. **S**urge surge delbora. surge surge et
loquere cāticum. **S**urge barach et ap-
prehende captiuos tuos filii abinoem.
Saluate sunt reliquie populi. **D**nis in
fortibz dimicauit. **E**t effrai teleuit eos
in amalech. et post ē ex bēiamin i pplos
tuos o amalech. **D**e machit pricipes
descederūt. et de fabulon q exercitū du-
cerent ad bellandū. **D**uces ysachar fu-
tere cum delbora. et barach vestigia sunt
secuti. qui quasi in p̄ceps ac baratruz se
discrimini dedit. **D**iviso contra se ru-
ben magnanimoꝝ reperta est cōtentio.
Qware habitas inter duos terminos:
vt audias sibilos gregū. **D**iviso cōtra
se ruben. magnanimoꝝ reperta est con-

tentio. **G**aland trās iordanem quiesce-
bat. et dan vacabat nauibus. **A**ser habi-
tabat in litorē maris. et in portu mo-
rabat. fabulon vero et neptalim obtule-
rūt animas suas morti in regione mo-
rome. **V**enerūt reges et pugnauerūt.
pugnauerunt reges chanaan in thau-
iuxta aquas mageddo. et tñ nihil tulere
pdantes. **D**e celo dimicatu ē p̄tra eos.
stelle manentes in ordine et cursu suo.
aduersus sisaram pugnauerūt. **T**orres
cison traxit cadauera eorum. torres ca-
dumin torrens cison. **C**onculca anima-
mea robustos. **U**ngule equorum ceci-
derūt. fugietibz impetu. et p̄ceps ruē-
tibz fortissimis hostiū. **M**aledicite ter-
re meroꝝ. dixit angelus domini. maledi-
cite habitatoribus eius. quia non vene-
runt ad auxiliū domini in adiutorium
fortissimorū eius. **B**enedicta inter mu-
lieres iabel vxor aber cinei. et benedic
in tabernaculo suo. **A**quam petenti lac-
dedit. et i phiala principum obtulit bu-
titum. **S**inistram manū misit ad clau-
uum. et dextram ad fabrorum malleos
percussitq sisaram querens in capite
vulneri locū. et tempus valde pforans.
Inter pedes eius ruit. defecit et mortu-
us ē. **V**olutebat ante pedes eius iace-
bat exanimis et miserabilis. **P**er fene-
stram respiciēs v̄lubat mater eius et
de cenaculo loquebat. **C**ur moratur re-
gredi currus eius. q̄re tardauerunt pe-
des q̄drigaz illi. **E**lna sapientior ceter-
vxoribz eius h̄c socii verba r̄ndit. **F**or-
sitā nūc diuidit spolia et pulcherrima fe-
minarum eligit ei. **C**lestes diuersorū co-
lorū sisare tradūtur in pdam. et suppel-
lex varia ad ornāda colla 2geritur. **S**i
pereāt omnes inimici tui domine. qui
aut̄ diligūt te sicut sol in ortu suo sp̄se-
det ita rutilent. **Q**ui euitq terra per q̄
draginta annos. **V**

Ecerunt autem filii israel ma-
lum in cōspectu domini. q̄ tra-
didit illos i manu madia septē
annis et oppressi sunt valde ab eis. **F**e-
cerūtq sibi antra et spelūcas in mōribz

Judicium

et munitissima ad repugnandum loca.
Quis seuisset israel. ascedebat madiā et
amalech ceteros orientalium nationum et
apud eos figentes tentoria. sicut erant
in herbis cuncta vastabat vlos ad intro
itū gāce. nihilq; omnino ad vitā p̄tinēs
relinquebat in israel. non oues non bo
ves. nō asinos. Ipi eñi et vniuersi gre
ges eoz veniebant cū tabernaculis suis
et instar locustarū vniuersa complebant
innumera multitudo boim et camelorū
quicquid terigerat deuastates. Humi
liatusq; ē israel valde in cōspectu madi
an. Et clamauit ad dñm postulās auxi
liū p̄tra madianitas. Qui misit ad eos
vīū p̄petam et locutus ē. Hec dicit do
minus deus isrl. Ego vos feci ascende
re de egypto. et eduxi vos de domo serui
tutis. et liberaui de manu egypciorum. et
omnī nimicorū q̄ affligebat vos. Cieciq;
eos ad introitum vīū et tradidi vobis
terrā eoz et dixi. Ego dominus deus ve
ster. Ne timeatis deos ammoroy in q̄
rum terra habitatis. Et noluitis audi
re vocem meā. Venit aut̄ angelus dñi
et sedet sub quercu q̄ erat in esfra. et p̄tis
nebat ad ioas p̄rem familie esri. Cun
q; gedeon filius eius excuteret atq; pur
garet frumenta in torculari ut fugeret
madiā. apparuit ei agelus dñi et ait. Do
minus tecuz virorū fortissime. Dixitq;
ei gedeon. Obscro mi dñe si dñs no
bilis ē. cur ergo apprehēderūt nos hec
oia. ubi sunt mirabilia ei? q̄ narra
rūt p̄es nostri atq; dixerūt. de egypto
eduxit nos dñs. Nūc autē tereliqt nos
dominus et tradidit in manu madian.
Respergitq; ad eum dñs et ait. Vade in
hac fortitudine tua et liberabis israel de
manu madiā. Scito q̄ miserim te. qui
rūdens ait. Obscro mi dñe i quo libe
rabo isrl. Ecce familia mea infima ē in
manasse. et ego minimus in domo p̄tis
mei. Dixitq; ei dominus. Ego ero tecū
et p̄curies madian quasivnū virū. Et il
les si inueni inquit gratiaz coram te. da
mihi signuz p̄ tu sis qui loqr̄is ad me.
Ne recedas hinc donec reuertar ad te

portas sacrificiū et offeres tibi. Qui re
spōdit. Ego p̄stolator aduētū tuū. In
gressus ē itaq; gedeon et coxit hedum. et
de farine modio asimos panes carnes
q; ponēs in canistro. et ius carniuz mit
tens in olla. tulit oia sub quercu et obtu
lit ei. Cui dixit angelus domini. tolle
carnes et asimos panes. et pone supra pe
trā illā. et ius desup funde. Quis feciſ
ita. extendit angelus domini summa
tem virge quā tenebat in manu et teti
git carnes et panes asimos. ascenditq;
ignis de petra et carnes asimosq; panes
plumpfit. angelus aut̄ dñi evanuit ex
oculis ei?. Clidēsq; gedeon p̄ esset ange
lus dñi ait. Heu mi dñe de?. qz vidi an
gelū dñi facie ad faciē. Dixitq; ei dñs.
Pax tecū. Ne timeas n̄ morieris. Edi
ficauit ḡibi gedeon altare dño rocauit
q̄ illud. dñi pax. vloq; in p̄ntem diē. Cū
q; adhuc esset in esfra q̄ est familie esri.
nocte illa dixit dñs ad eū. tolle taurū
p̄tis tui et altez tauz anoz septē destru
eloz aram baal q̄ est p̄tis tui. et nemus
quod circa aram ē succide. et edificabis
altare dño deo tuo in summitate petre
huius. sup quā sacrificiū posuisti. tolles
q̄ taurū secundū. et offeres holocaustū
super struem lignorum que de nemo re
succideris. Assumptis ergo gedeon de
cem viris de seruis suis. fecit sicut p̄ce
perat ei dñs. Timēs aut̄ domū patris
sui. et hoies illius ciuitatis p̄ diem nos
luit. facere. sed oia nocte cōpleuit. Quis
surrexisse viri oppidi ei? mane. vide
rūt destructam aram baal lucūq; succi
sum. et tauz altez imposituz sup altare
q̄d tūc edificatū erat dixerūtq; adiuvi
cem. Quis hoc fecit. Cūq; p̄quirerent
auctore facti. dicitū ē. Gedeon filius io
as fecit hec omnia. Et dixerūt ad ioas
Produc filiū tuū huc ut morias. qz te
strurit aram baal et succidit nem?. Qui
bus ille rūdit. Nūqd vltores estis baal
ut pugnetis p̄ eo. Qui aduersarius est
eius. moriatur anteq; lux crastina venis
at. Si deus est. vindicet se de eo qui
suffudit aram eius. Ex illo die vocatus

est gedeon hierobaal eo q̄ dixiss̄ iōas.
vīciscatur se tē eo baal q̄ iussodit aram
eius. Igit̄ omnis madiā 7 amalech et
orientales p̄pli cōgregati sunt simul, 7
trāsēntes iordanē. castramētati sunt in
valle iſrael. Spūs aut̄ dñi induit ge-
deon. q̄ clangēs buccina cōuocauit do-
mū abieser ut seq̄retur se. Visitq̄ nū
cios in ynu erlum manasiēn. q̄ 7 ip̄e se
cutus ē cū. Et alios nūcios in aſer 7 sa-
bulon 7 neptalim q̄ occurserūt ei. Di-
xitq̄ gedeon ad dñm. Si saluū facis p̄
manū meā p̄plm israel sicut locut̄ es.
ponā hoc vellus lane in area. Si ros in
solo vellere fuerit 7 in omni terra fuccis-
tas. scia q̄ p̄ manū meā sicut locut̄ es
liberabis israel. Factūq̄ ē ita. Et de no-
cte cōsurgēs exp̄sso vellere conchā ro-
re ipleuit. Dixitq̄ rursus ad dñm. Ne
irascatur furoz tuus cōtra me. si adhuc
semel tentauero signū q̄rēs in vellere.
Oro vt solū vellus fuccū sit. 7 omnis ter-
ra rore madens. Fecitq̄ dñs nocte illa
vt postulauerat. et fuit fuccitas in solo
vellere. ros in omni terra.

VII
Igit̄ hierobaal q̄ 7 gedeon te
nocte cōsurgēs 7 oīs p̄pl̄s cum
eo: venit ad fontē q̄ vocat̄ arad.
Erāt aut̄ castra madiā in valle ad septē
trionalē plagā collis excelsi. Dixitq̄ do-
min̄ ad gedeon. Vult̄ tecū ē p̄pl̄s. nec
tradet̄ madian in manū eius ne glorieſ
cōtra me israel 7 dicat. me is viribus li-
berat̄ sum. Loq̄re ad p̄pl̄m. 7 cūctis au-
dientib⁹ p̄dica. Qui formidolosus 7 ti-
midus ē reuertat̄. Recesserūtq̄ te mó-
te galaad. 7 reuerſi sunt ex p̄pl̄o virgin-
tiduo milia viroꝝ. 7 tñ decem milia re-
manserūt. Dixitq̄ dñs ad gedeon. Ad
huc p̄pl̄s multus ē. Duc eos ad aq̄s et
ibi p̄bat̄ illos. 7 de q̄ dixerō tib⁹t tecū
vadat ip̄e pgat. quem ire phibuerō re-
uertatur. Cūq̄ descēdisset p̄pl̄s ad aq̄s
dicit dñs ad gedeon. Qui manu 7 lin-
guā lambuerint aq̄s sicut solent canes
lambere. sep̄ib⁹ eos seorsuz. q̄ aut̄ cur-
uatis genuib⁹ biberint. i altera p̄te erūt
Fuit itaq̄ numerus eoz qui manu ad

os proiſciente aquas lambuerāt trece-
ti viri. omnis aut̄ reliqua multitudine
ro poplice biberat. Et ait dñs ad gedeon
In trecentis viris q̄ lambuerāt aq̄s li-
beralo ros 7 tradā in manu tua madiā
omnis aut̄ reliqua multitudine reuerta-
tur in locū suū. Hump̄is itaq̄ p̄ nu-
mero cibarijs 7 tubis oem reliqua mili-
titudinē abire p̄cepit ad tabernacula sua
Et ip̄e cuz trecentis viris le certamini
dedit. Altra aut̄ madiā erāt subter in
valle. Eadem nocte dixit dñs ad eum.
Surge 7 descēde i caſtra q̄ tradidi eos
in manu tua. Sin aut̄ ſolus ire formi-
das delcedat tecū phara puer tuus. Et
cu audieris qd̄ loq̄ntur tuc p̄fotabunt
manū tue 7 ſecunor ad hofstū caſtra de-
ſcēdes. Descēdit ḡ ip̄e 7 phara puer ei
in p̄te caltroy. vbi erāt armator yiglie
Madiā aut̄ 7 amalech 7 oēs orientales
p̄pli ſuſi iacebant in valle vt locustarū
multitudine. Cameli aut̄ innuerabiles
erāt. ſicut arena que iacet in litorie ma-
ris. Cūq̄ veniſſet gedeon narrabat ali-
quis ſomniū primo ſuo. 7 in hunc mo-
du referebat qd̄ viderat. Vidi ſomniū
7 videbat mihi quā ſi ſubcinericeus pa-
nis ex hordeo volui. 7 in caſtra madian
descendere. cūq̄ pueniſſet ad taberna-
culū. p̄cuſſit illud arq̄ ſubuertit. et ter-
re fundit̄ coequauit. Ruidit is cui loq̄-
bat. Nō ē hoc aliud niſi gladius gedeon-
is filii iōas viri israelite. Tradidit em̄
dñs in manus eius madiā 7 oīa caſtra
eius. Cūq̄ audiuſſet gedeon ſomniū 7 i-
terpratione eius adorauit 7 reuertiſſe
ad caſtra israel 7 ait. Surgite tradidit
em̄ dñs in manus nīas madian. Diui-
ſitq̄ trecentos viros in tres p̄tes 7 de-
dit tubas in manib⁹ eorū. lagenasq̄ va-
cuas ac lampades in medio lagenarū.
Et dixit ad eos. Qd̄ me facere videri
tis hoc facite. Ingrediar p̄te caſtroꝝ. et
quod fecero ſectamī. Quando pſonus
erit tuba in manu mea. ros quoq̄ p̄ca-
ſtorū circumtū clangite. et cōclamate
dño 7 gedeoni. Ingressusq̄ est gedeon
7 trecenti viri qui erant cum eo in p̄tem

Judicium

castrorum incipiētib⁹ vigiliis noctis me⁹
die ⁊ custodib⁹ suscitatis ceperūt bucci⁹
nis clangere et cōplodere inter se lage⁹
nas. Cūq; p̄ girū castrox i⁹ trib⁹ psonas
rēt locis. ⁊ hidrias cōfregissent tenue⁹
rūt sinistris maib⁹ lāpades ⁊ dexteris so⁹
nates tubas clamauerūtq; gladi⁹ dñi ⁊
gedeonis. stantes singuli in loco suo p̄
circumitū castrox hostiliū. Omnia itaq;
castra turbata sunt ⁊ vociferates v'lūtā
tes fūgerunt. Et nihilominus infiste⁹
bant trecenti viri buccinis psonantes.
Immisitq; dñs gladiū in oīb⁹ castris
⁊ mutua se cede truncabāt. fugientes
vscq; ad bethseca ⁊ crepidinē abelmeula
in ehebbath. Cōclamantes aut̄ viri isra⁹
el de neptalim ⁊ aser ⁊ os̄i manasse p̄
seq̄ban⁹ madiā. Et dedit dñs victoriaz
pplo israel i⁹ die illa. Misitq; gedeō nū
cios in oēm monte effraim dices. De⁹
scendite in occursum madiā ⁊ occupa⁹
te aq; vscq; betbera atq; iordanem. Cla⁹
mauitq; oīs effraim et poccupauit aq;
atq; iordanē vscq; betbera. Apprehensos⁹
q; duos viros madiā. oreb ⁊ ceb. iterfec⁹
oreb in petra oreb. ceb vero in torcula⁹
ri ceb. Et persecuti sunt madiani capita⁹
oreb et ceb portantes ad gedeon trans⁹
fluenta iordanis.

VIII

Dixerūtq; ad eum vires effraim.
Quid est hoc qđ facere voluisti
vt nos n̄ vocares cū ad pugnā
pgeres h̄ madiā. Jurgātes fortū ⁊ ppe⁹
vim iserētes. q̄b⁹ ille r̄ndit. Quid enī
tale facere potui q̄le vos fecistis. Nōne
melior ē racem⁹ effrai vindemijs abie⁹
ser. In man⁹ vrās dñs tradidit princi⁹
pes madiā oreb ⁊ ceb. Quid tale facere
potui q̄le vos fecistis. Qd cū locut⁹ esset
requieuit spūs eorū quo tumebāt h̄ eū.
Cūq; venisset gedeon ad iordanē trāsi⁹
vit eū cū trecentis viris qui secū erant
⁊ p̄ lassitudine fugientes psequi nō po⁹
terāt. Dixerūtq; ad viros soccoth. Date
obsecro panes pplo q̄ mecum ē q̄r valde
defecerūt. vt possim⁹ psequi sebee ⁊ sal⁹
mana reges madiā. R̄nderūt p̄cipes
soccoth. Forſitan palme manūz sebee

et salmania in manu tua sunt. et idcirco
postulas vt demus exercitu tuo panes
Quib⁹ ille ait. Cū ergo tradiderit dñs
sebee ⁊ salmania in manus meas. et cu⁹
reuersus fuero victor i⁹ pace p̄terā car⁹
nes vrās cū spinis tribulisq; desti. Et
inde cōscendēs venit in phanuel locu⁹
tusq; ē ad viros loci illius filia. Cui et
ille r̄nderūt sicut r̄nderāt viri soccoth.
Dixit itaq; eis. Cu⁹ reuersus fuero vi⁹
ctor in pace. deſtruā turrim hanc. sebe⁹
aut̄ ⁊ salmania req̄escebat cū omni exer⁹
ciitu suo. Quindecim em̄ milia vii re⁹
manserāt ex oīb⁹ turmis orientaliū po⁹
pulorū cētū vigili milib⁹ bellatorū.
⁊ educetiū gladiū. Ascendēsq; gedeō p̄
viā eorū q̄ in tabernaculis morabant⁹ ad
orientale p̄tē nobe ⁊ iecbaa. percussit ca⁹
stra hostiū q̄ securi erāt. ⁊ nihil aduersi⁹
suspicabant⁹. fugierūtq; sebee ⁊ salmania
q̄s pseq̄ns gedeō cōphēdit turbato oī
exercitu eorū. Reuertēsq; de bello aī so⁹
lis ortū apprelendit pue⁹ de viris soc⁹
coth. interrogauitq; eū noīa principū ⁊
seniorū soccoth. ⁊ descripsit septuaginta⁹
taeptē viros. Venitq; ad soccoth. ⁊ di⁹
xit eis. En sebee ⁊ salmania super q̄b⁹ ex⁹
probrasti⁹ mihi dicetes. forſita manus
sebee ⁊ salmania in manib⁹ tuis sunt et
idcirco postulas vt demus viris q̄ lassi⁹
sunt ⁊ defecerūt panes. Tulit ⁊ seniores
ciuitatis ⁊ spinas deserti ac tribulos. et
p̄trivit cū eis atq; cōminuit viros soc⁹
coth. Turrim q̄ phanuel subuertit oc⁹
cisus hitatorib⁹ ciuitatis. Dixerūtq; ad se⁹
bee ⁊ salmania. Quales fuerūt vires q̄s
occidistis in thabor. Qui r̄nderūt. Si
miles tui. et vn⁹ ex eis q̄si filius regis.
Quib⁹ ille r̄ndit. fr̄s mei fuet̄ filij ma⁹
tris mee. Clivit dñs. qz si fuassetis eos
nō vos occiderē. Dixerūtq; iether priores
nito suo. Surge ⁊ interfice eos. Qui n̄
eduxit gladiuz. Limebat em̄ qz adhuc
puer erat. Dixerūtq; sebee ⁊ salmania.
Ta surge ⁊ irruē i⁹ nos. qz iuxta etatem
robur ē hominis. Surrexit gedeon et
interfecit sabee ⁊ salmania. ⁊ tulit ornamenti⁹
ac bullas quib⁹ colla regalium

camelorum decorari solent. Dixeruntque oes
viri israel ad gedeon. Domine noster tu et si
lius tu et filius filii tui. quod liberasti nos
de manu madian. Quibus ille ait. Non do
minabor vobis nec dominabitur vos filius me
us. sed dominabitur vobis dominus. Dicitque ad eos
Una petitione postulo a vobis. Date
mihi iaurares ex pda vta. Inaures ei au
reas his malitez hinc plueuerant. Qui
renderunt. Libent isti me dabimus. Expā
dentesque sup terraz pallium piecerunt i eo
inaures de pda. et fuit pompus postula
tarum in aurum. mille septingenti auri scili
absque ornametis et monilibus et veste pur
purea quibus reges madian vti soliti erant
et pter torques aureas camelorum. Fecit
que ex eo gedeon ephrat. et posuit illud i ci
uitate sua ephra. Fornicatusque est omnis
israel in eo. et factum est gedeoni et omni do
mum eius in ruina. Humiliatus est autem
madian coram filiis israel nec potuerunt ultra
ceruices eleuare. sed queuit terra per qua
draginta annos quibus gedeon profuit. Abiit
itaque hierobaal filius ioas et habitavit in
domo sua habuitque septuaginta filios quod
egressi sunt de semine eius. eo quod plures
haberent uxores. Accubina autem illi quam
habebat in siche ad finem genuit ei filius nole
abimelech. Mortuusque est gedeon filius
ioas in senectute bona. et sepultus est in
sepalcro ioas pater sui in ephra de fami
lia esri. Postque autem mortuus est gedeon
auerit filius israel. et fornicati sunt in baalum
Hercuferuntque cum baal sedus ut es
set eis in deo. nec recordati sunt domini
dei sui qui eruit eos de manibus ini
micorum suorum omnium per circumitum. nec fecerit
misericordiam cum domo hierobaali gedeon
iuxta oiam bona quod fecerat israeli.

Ibi autem abimelech filius hiero
baal in siche ad fratres matrem sue
et locutus est ad eos et ad oem co
gnationem domus patris matrisque sue dicens
Loquimini ad oes viros siche. Quid
vobis est melius ut dominetur vobis septu
aginta viri oes filii hierobaali. an ut do
minest vobis unus vir. Similiquez consi
derate. quod vos vobis et caro vobis sum. Lo

cutique sunt freres mattis eius de eo ad om
nes viros siche et universos sermones
istos et inclinaverunt cor eorum post abi
melech dicentes. Frater noster est. Dede
runtque illi septuaginta pondera argenti
de phano baal berith. Qui adduxit sibi
ex eo viros iopes et vagos secutiique sunt
eum. Et venit in domum patris sui in ephra.
et occidit fratres suos filios hierobaali se
ptuagita viros super lapideum vnum. Rema
nitque ioathan filius hierobaali minime
et absconditus est. Congregati sunt autem
oes viros siche et universae familie urbis
mello. abierruntque et constituerunt regem ab
imelech iuxta quercum que stabat in si
chem. Quod cum nunciatum esset ioathan iuit
et stetit in vertice montis garicim. ele
uataque voce clamauit et dixit. audite me
viri siche ita ut audiat vos dominus. Je
runt ligna ut vnguent super se regem. Di
xeruntque oлиue. Impera nobis. Que res
dit. Numquid possim desererere pinguedines
meas quod et deo utitur et hoies et venire ut
in ligna promouear. Dixeruntque ligna ad
arborum siculum. Veni et sup nos regnum acci
pe. Que respondit eis. Numquid possim de
serere dulcedinem meam fructusque suauissi
mos. et ire ut inter cetera ligna promoue
ar. Locutaque sunt ligna ad vitam. Veni et
impera nobis. Que respondit eis. Numquid
possim desererere vinum meum quod letificat
deum et homines. et inter ligna cetera
promoueri. Dixeruntque omnia ligna ad
rhenum. Veni et impera super nos. Que
respondit eis. Si vere me regem rob
constituitis. venite et sub umbra mea re
quiescite. Si autem non vultis egredi
autem ignis de rheno. et deuoret cedros
libani. Num igit si recte et absque peccato
constituitis super vos regem abime
lech. et bene egistis cum hierobaali et cum
domo eius et reddidistis vicem benefi
ciis eius qui pugnauit pro vobis et an
nam suam dedit periculis. ut erueret
vos de manu madian qui nunc surre
xit contra domum patris mei. et interfici
tis filios eius. septuagita viros super
vnum lapidem et constituitis regem

Judicium

abimelech filium ancille eius super habitores sicheim eo quod frater ut sit. Si ergo recte et absque vicio egistis eum hiero baal et de domo eius hodie letemini in abimelech. et ille letet in vobis. Sinautem puerse. egrediat ignis ex eo et consumat habitatores sicheim et de oppido mello. et deuoret abimelech. Que cum diriss fugit et abiit in bera. habitavitque ibi ob metum abimelech fratris sui. Regnauit itaque abimelech super israel tribus annis. Oditque dominus spiritum pessimum inter abimelech et habitatores sicheim qui ceperunt eum detestari. et scelus imperfectio nis septuaginta filiorum hierobaal et effusionem sanguinis eorum conferre in abi melech fratrem suum. et in ceteros sicheimorum principes qui eum adiuvuerant. Post fueruntque insidias aduersum eum in summitate montium. et dum illius prestolabantur aduentum. exercabant latrocinia agentes predas de prætereruntibus. Nūciam tumque est abimelech. Cenit autem gaal filius obed cum fratribus suis et transiuit in sicheim. Ad cuius aduentum erecti habitatores sicheim egressi sunt in agros va stantes vineas viasque calcantes. et factis cantantiis choris egressi sunt phanum dei sui et inter epulas et pocula maledicebat abimelech clamantem gaal filio obed. Quia est iste abimelech. et que es sicchez ut seruiamus ei. Nunquid non est ipse filius hierobaal et constituit principem cebul seruum suum super viros emor patris sicheim. Cur ergo seruiemus ei. Utinam daret aliquis populuz istum sub manu mea ut auferrem de medio abimelech. Dicitque est abimelech. Congrega exercitus multitudinem et veni. cebul enim pri capes ciuitatis auditis sermonibus gaal. filii obed iratus est valde. et misit clam ad abimelech nuncios dicens. Ecce ga al filius obed venit in sicheim cum fratribus suis. et oppugnat aduersum te ciuitatem. Surge itaque cum populo qui tecum es et latita in agro et primo mane orante sole irruere super ciuitatem. Illo autem egrediente aduersum te cum populo suo. fac

ci quod potueris. Surrexit itaque abimelech cum omni exercitu suo nocte et te tendit insidias iuxta sicheim in quatuor locis. Egressusque est gaal filius obed et stetit in introitu porte ciuitatis. Surrexit autem abimelech et omnis exercitus cum eo de insidiarum loco. Cunq[ue] vidisset populum gaal. dixit ad cebul. Ecce de montibus multitudine descendit. Qui ille r[ati]ndit. Umbras montium vides quasi capita hominum. et hoc errore deciperis. Rursumque gaal ait. Ecce populus de umbilico terre descendit et unde cuneus venit per viam quod respicit querum. Qui dixit sebul. Cibi est nunc os tuum quo loqbaris. quis est abimelech ut seruiamus ei. Nonne hic populus est quem despiciebas. Egredere et pugna haec eum. Abiit ergo gaal exspectante sicheimorum populo et pugnauit haec abimelech qui persecutus est eum fugientem in urbem copulit. Cecideruntque ex parte eius plurimi que ad portam ciuitatis. et abimelech sedet in ruina. cebul autem gaal et socios eius expulit de urbe. nec in ea passus est somorari. Seqenti ergo die egredens est populus in campum. quod cum nūciatum esset abimelech. tulit exercitum suum et divisit in tres turmas. tendens insidias in agris. Videntque egredere populus de ciuitate surrexit et irruit in eos cum cunctis suis oppugnatis et obfides ciuitatem due autem turme palates per caput aduersarios p[ro]sequuntur. Porro abimelech oī die illo oppugnabat urbem. quam cepit intersecti habitatoribus eius. ipsaque destrueta. ita ut sal in ea dispigeret. Quod cum audissent quod habitabat in turre sicheimorum. ingressi sunt phanum dei sui berith ubi fedus cum eo pepigerat. et ex eo loco nomine accepit. quod erat munitus valde. Abimelech quoque audiens viros turris sicheimorum piter cōglobatos ascendit in monte selmo cum omni populo suo. et arrepta securi precepit arboris ramum. impositumque ferens humero. dixit ad socios. Quod me vidistis facere. cito facite. Igitur certatum ramos de arboribus precidetes sequeban[ti] ducem. Qui circundantes p[ro]sidiū succedebat.

atq̄ ita factū ē vt sumo 7 igne mille ho
minū necaretur viri pariter 7 mulieres
habitatoꝝ turris sichez. Abimelech aut̄
inde p̄fiscens venit ad oppidum the
bes. qd̄ circundans obſidebat exercitu.
Erat aut̄ turris excelsa in media ciuita
te ad quā cōfugerāt ſimul viri ac mu
lieres 7 oēs principes ciuitat̄ clauſa fir
miffime ianua. 7 ſup turris tectum ſta
tes p̄ ppugnacula. Ascendensq; abime
lech iuxta turrim pugnabat fortiter. et
appropinquās oſto ignē ſupponere ni
tebaſ. Et ecce vna mulier fragmē moſ
le deſup iaciēs illifit capiti abimelech.
7 cōfregit cerebrū eius. Qui vocauit ci
to armiḡr̄ ſuū. 7 ait ad eum. Euagina
gladiū tuū 7 p̄cute me. ne forte dicat q;
a femina interfectus ſim. Qui iuſſa p̄
ficiens interfecit eum. Illo quoq; mor
tuō omnes qui cū eo erant de iſrael. re
uerſi ſunt in ſedes ſuas. et reddidit de
malū qd̄ fecerat abimelech cōtra p̄em
ſuū interfecis ſeptuaginta fratrib⁹ ſu
is. Hichimitis quoq; qd̄ operati erant
retributū ē 7 venit ſup eos maledictio
ioathan filij hierohala.

Dicit abimelech surrexit dux in
iſrael thola filius phua patrui
abimelech vir de ysachar q; ha
bitauit in ſanir montis effraim. 7 iudic
auit iſl viginti 7 trib⁹ anis. mortuus
q; ē ac ſepultus in ſanir. Huic ſuccedit
iair galaadites q; iudicauit iſrael p̄ vigi
ti 7 duos anos. hñs triginta filios ſedē
tes ſup triginta pullos aſinap 7 princis
peſ ſup triginta ciuitat̄ q; ea nomine eius
ſunt appellate auothiair. i. oppida iair
vſq; i pñtē diē in tra galaad. Mortuus
q; ē iair ac ſepultus in loco cui est roca
bulū camon. Filii aut̄ iſl peccatis ve
rib⁹ iūgentes noua. fecerūt malū in cō
ſpectu dñi. 7 ſeruierūt idolis baalim et
astaroth 7 dijs firie ac ſidonis et moab
7 filioꝝ aſon 7 philistijm. dimiſerūtq;
dñm 7 nō coluerūt eū. Cōtra quos dñs
iratus tradidit eos i manus philistijm
7 filioꝝ aſon. afflictiq; ſunt 7 veheſi
ter oppreſſi p̄ annos decez 7 octo oēs q;

habitabāt trans iordanē in tra ammō
rei q; eſt in galaad. intancū ut filij am
mon iordanē trāmiffo vaſtarēt iudā 7
beniamin 7 effraim. Afflictusq; ē iſrael
nimis. Et clamātēs ad dñm dixerunt.
Deccauiſus tibi. qz tereliuiſus do
minū teū n̄m 7 ſeruuiſus baalim. q;
bus locutus ē dñs. Nūqd nō egiptij 7
āmorrei filijq; aſon 7 philistijm. ſido
niq; q; 7 amalech 7 chanaā oppreſſerunt
ros 7 clamātis ad me 7 eruīros de ma
nu eorū. Et tñ reliquias me 7 coluiſis
deos alienos. Idcirco nō addā vtraltra
ros liberem. Ite 7 inuocate deos quos
elegiſtis. Ipiros liberēt in tpe agustie
Dixerūtq; filij iſl ad dñm. Deccauiſ
redde tu nob̄ q̄cqd tibi placet tñ nunc
libera nos. Que dicētes omnia te ſinib⁹
ſuis alienoꝝ deoꝝ idola piecerunt 7 ſer
uierūt dño deo q; voluit ſup miferijs eo
rū. Itaq; filij ammō cōclamātēs in ga
laad fixere tentoria. p̄tra quos cōgrega
ti filij iſl. in maspha caſrametati ſunt
Dixerūtq; principes galaad ſinguli ad
proximos ſuos. Qui primus ex nobis
contra filios aſmon ceperit dimicare.
erit dux populi galaad.

XI **E**git itaq; illo in tpe iepte galad
adites vir fortissimus atq; pu
gnator filius mulieris meretri
cis q; natus ē de galaad. Habuit aut̄ ga
laad vroxē de qua ſuſcepit filios. q; poſt
q; creuerāt eiecerūt iepte dicētes. He
res in domo p̄tis noſtri eſſe nō poteris
q; de adultera matre natus es. Quos
ille fugiens atq; deuitans habitauit in
terra thob. Congregatiq; ſunt ad eum
viri inopes 7 latrocinantes. 7 q; ſi princi
pem ſeq̄bant. In illis dieb⁹ pugnabāt
filij ammō p̄tra iſrael quib⁹ acriter in
ſtantib⁹ prexerūt maiores natu de ga
laad ut tollerent in auxiliū ſui iepte de
terra thob. Dixerūtq; ad eum. Veni 7
eſto princeps noſter. 7 pugna cōtra fili
os aſmon. Quib⁹ ille respondit. Nō
ne ros eſtis q; odifſis me et eieciſis de
domo p̄tis mei. 7 nūcveniſis ad me ne
ceſſitate p̄pulſi. Dixeruntq; principes

Judicum

galaad ad iepthe. **O**b hanc igit causam
nūc ad te venimus ut pñciscaris nobis
scū. et pugnes ḥ filios ammō. fiscq dux
oīm q̄ habitat in galaad. Iepthe q̄z di-
xit eis. **S**i vere venisti ad me ut pugnē
p̄ rob ḥ filios ammō. tradiderit eos do-
minus a manu meas. ego ero vt p̄t
ceps. Qui rñderit ei. **D**ñs q̄ hec audit
īp̄ mediator ac testis ē q̄ n̄ta. pmissa fa-
ciemus. Abiit itaq iepthe cū principi-
bus galaad fecitq eū omnis ppls prin-
cipem suū. Locutusq̄ iepthe omnes ser-
mones suos corā dno i maspha. Et mi-
fit nūcios ad regē filioꝝ ammon q̄ ex p-
sona sua diceret. Quid mihi tibi est.
q̄z venisti ḥ me ut vastares terrā meā.
Ruibo ille rñdit. Quia tulit israel traz
meā q̄i ascēdit de egip̄to. a finib⁹ arnō
vſq̄ i loc atq̄ iordanē. Nūc ḡcuz pace
reade mihi ea. **H**er q̄s rursum māda-
uit iepthe. et impauit eis vt diceret regi
ammon. **H**ec dicit iepthe. Nō tulit iūl
terrā moab nec terrā filioꝝ amon ḥ q̄i
de egip̄to cōscenderūt. abulauitq p̄ lo-
htudinē vſq̄ ad mare rubrū et venit in
cades. **M**isitq nūcios ad regē edō di-
cens. **D**imitte vt transeā frā tuā. Qui
noluit acqescere p̄cib⁹ eius. **M**isit q̄z re-
gem moab. qui īp̄ trālitū p̄dere p̄cib⁹
p̄cib⁹. **M**ansit itaq in cades et circūvit
ex latere terrā edom et terrā moab. **T**er-
nitiq ad orientalē plagā terre moab. et
castrametat̄ ē trās iordanē arnon. nec
voluit intrare termios moab. Arnō q̄p
p̄ pñiuū ē terre moab. **M**isit itaq iūl
nūcios ad seon regē amorreox qui ha-
bitabat i ezelbō. et direct̄ ei. **D**imitte vt
traleā p̄ terrā tuā vſq̄ ad fluuiū. Qui ī
p̄ iep̄ verba despicies nō dimisit eum
trāire p̄ termios suos. h̄ infinita mul-
titudine cōgregata egressus ē p̄ tra euz
in iasa. et fortiter resistebat. Tradiditq
eū dñs in manu israel cū omni exercitu
suo et p̄cussit eū et possedit omnē terrā
amorreī habitatoris regiōis illius et
vniversos fines eius de arnon vſq̄ iei-
bō et de solitudine vſq̄ ad iordanem.
Dis ergo deus israel subuerit amorr-

reum pugnantē ḥ illum populo suo is-
rael. **E**t tu nūc vis possidere terrā eius
Nonne ea q̄ possedit chamos deus tu⁹
tibi iure debentur. Que aut dñs deus
nē victor obtinuit. in n̄am cedent pos-
sessionem. **A**si forte melior es balac fi-
lio sephor rege moab. aut docer e potes
q̄ iurgatus sit ḥ israel et pugnauerit cō-
tra eū q̄i hitauit in ezelbō. et viculis ei⁹
et in aroer et villis illius. vel in cunctis
ciuitatib⁹ iuxta iordanē p̄ i recētos ani-
mos. **Q**uare tanto i p̄ nihil sup hac re-
petitione tērasti. **I**git nō ego peccō in
te sed tu cōtra me male agis indicens
mihi bella nō iusta. **J**udicet dñs arbit̄
huius diei inter israel et filios ammon
Noluitq̄ acquiescere rex filioꝝ ammō
verbis iepthe q̄ p̄ nūcios mandauerat.
Facitus ē ergo sup iepthe spūs dñi et cir-
cumiens galaad et manasse. maspha q̄z
galaad. et inde trāsieni ad filios ammō
rotū rōuit dño dicens. **S**i tradidēris
filios ammon i manu meas quiet q̄
primus fuerit egressus de forib⁹ dom⁹
mee. mihiq̄ occurrit reuertenti cum
pace a filiis ammon. eū holocaustū offerā
dño. **T**ransiuitq̄ iepthe ad filios amon
vt pugnaret p̄tra eos quostradidit do-
minus in manus eū p̄cussitq ab aro-
er vſq̄ dū venias in mēnith viginti ci-
uitates. et vſq̄ ad abel q̄ ē vineis cōfita
plaga magna nimis. hūiliatiq̄ sunt fi-
lii amon a filiis israel. reuertēti aut iep-
the in maspha domū suā. occurrit ei vni-
genita filia sua cum timpanis et choris.
Nō em̄ habebat alios liberos. **Q**ua vis-
sa scidivestimenta sua et ait. **H**eu me si-
lia mi. decepisti me. et ipsa decepta es.
Aperui em̄ os meuz ad dñm. et aliud sa-
cere nō potero. **C**ui illa rñdit. **P**at mi-
si aperiisti os tuū ad dñm. sac mihi qđ
cūq̄ pollicit̄ es cōcessa tibi vltione atq̄
victoria te hostib⁹ tuis. **D**ixitq̄ ad p̄tēz
Hoc solum mihi p̄sta qđ dep̄coz. **D**u-
mitte me vt duob⁹ mēsib⁹ circū meam
mōtes. et planqā virginitatē meā cū so-
dalib⁹ meis. **Q**ui ille rñdit. vade. **E**t di-
misit eā duob⁹ mensib⁹. cūq̄ abiulet eā

socijs ac sodalib⁹ suis. flebat virginita
tē suā in mōtib⁹. Expletisq; duob⁹ mē
fib⁹. reuersa ē ad p̄tem suū ⁊ fecit ei si
cūt rōuerat. Que ignorabat virū. Ex
inde mos increvit in israel. ⁊ p̄suetudo
seruata ē vt post anni circulū p̄ueniant
in yñ filie israel. ⁊ plangāt filiā iep̄the
galaadite dieb⁹ quatuor.

(XII)

Ecce aut̄ in effraim orta est sedi
tio. Nām trālētes cōtra aqui
lonez. dixerūt ad iep̄the. Quas
re vadēs ad pugnā cōtra filios āmō ⁊
care nos nolūsti. vt p̄geremus tecū.
Igit̄ incendemus domū tuaz. Quib⁹
ule r̄ndit. Disceptatio erat mihi ⁊ pplo
meo ī filios āmō v̄xemens. vocauiq;
ros vt p̄beretis mihi auxilium. ⁊ facere
nolūstis. Qd̄ cernēs. posui aiam meā
in manib⁹ meis trāsuiq; ad filios āmō
⁊ tradidit eos dñs ī man⁹ meas. Quid
cōmerui. vt aduersum me cōsurgatis ī
plū. Vlocatis itaq; ad se cūctis viris de
galaad pugnabat ī effraim. Percusse
rūtc⁹ viri galaad effraim. qz dixerat. su
gitius ē galaad de effraim. ⁊ habitat ī
medio effraim ⁊ manasse. Occupauis
rūtc⁹ galaadite vada iordanis p̄ que ef
fraim reuersurus erat. Cunq; remisit
ad eā de effraim nūero fugiēs atq; dixi
set obsecro vt me trāsire p̄mittatis di
cebāt ei galaadite. Nūqd effrateus es.
Quo dicēte. nō sum. interrogabāt eū
Dic ergo sebboleth qd̄ interptat spica
Qui r̄ndebat cheboleth eadē lēa. spicā
exprimere nō valens statimq; apprehē
sum iugulabāt in ipo iordanis trāsitu.
Ecce ceciderūt in illo tge de effraim qd̄ra
gintaduo milia. Judicauit itaq; iep̄the
galaadites israel sex annis. ⁊ mortuus
ē ac sepultus ī ciuitate sua galaad. post
hūc iudicauit israel abessan de bethleez.
qui habuit triginta filios ⁊ totides fili
as. Quas emittens foras maritis de
dit. et eiusdem nūeri filijs suis accepit
vroxes. introducēs in tomū suā. Qui
septē annis iudicauit israel. mortuusq; ē
ac sepultus ī bethleē. Cui successit ahia
lon gabulonites. ⁊ iudicauit israel de cē

ānis. mortuusq; ē ac sepultus ī gabu
lon. Post hūc iudicauit israel abdō fi
lius hellel pharatonites q̄ habuit qd̄ra
ginta filios ⁊ trigita ex eis nepotēs ascē
dentes sup septuaginta pullos a finaz.
⁊ iudicauit israel octo annis. mortuusq;
ē ac sepultus ī pharato terre estrā
im in monte amalech.

(XIII)

Rursusq; filij isrl̄ficerūt ma
lum in conspectu dñi q̄ tradis
dic eos in manus philistinorū
qd̄raginta annis. Erat autē qdāni vir
de saraa ⁊ de stirpe dan noīe manue ha
bens vroxē sterile. cui apparuit agelus
dñi. ⁊ dixit ad eā. Sterilis es ⁊ absq; li
beris sed cōcipes ⁊ pies filiū. Caue er
go ne bibas yñ ac sicerā. nec immun
dū quicq; comedas qz cōcipes ⁊ pies fi
liū. cuius non tanget caput nouaculus.
Erit eñ nasareus dei ab infancia sua et
ex matris vtero. ⁊ ipse incipiet liberare
israel de manu philistinorū. Que cū ve
nisset ad maritū suū dixit ei. Vir dei ve
nit ad me halens vultū angelicū. terri
bilis nimis. Quem cū interrogassem
q̄s eēt ⁊ yñ venisset et quo noīe vocare
tur. noluit mihi dicere. sed b̄ r̄ndit. Ec
ce cōcipes ⁊ paries filiū. Caue ne yñ
bibas nec sicerā ⁊ ne aliquo vescaris im
mūdo. Erit eñ puer nasareus dei ab i
fantia sua ⁊ ex vtero matris sue vsc⁹ ad
diem mortis sue. Drauit itaq; manue
dominuz ⁊ ait. Obsecro domine vt vir
dei quem misisti veniat iterum ⁊ doceat
nos quid tebeamus facere de puero q̄
nasciturus est. Exaudiuitq; domin⁹ de
p̄cante manē ⁊ apparuit rursum an
gelus domini vrozi eius sedenti ī agro.
Manue aut̄ maritus eius nō erat cum
ea. Que cum vidisset angelum festina
uit ⁊ cucurrit ad virum suū. nuncias
uitq; ei dicens. Ecce apparuit mihi vir
quem ante viderā. Qui surrexit ⁊ secu
tus est vroxem suā. veniensq; ad viruz
dixit ei. Tu es q̄ locutus es mulieri. Et
ille respōdit. Ego suz. Cui manue. qn
inquit fmo tuus fuerit expletus quid
vis vt faciat puer. aut a q̄ se obseruare

Judicum

debet. **Dixitq; ágelus dñi ad manue;**
Ab oib; q locutus sum vxori tue abstineat se. et qcqd ex vinea nascit nō comedat. vinū et sicerā nō bibat. nullo vesca tur immūdo. et qd ei p̄cepi ipse atq; custodiat. **Dixit itaq; manue ad ágelus dñi.** Qblecro te vt acqescas p̄cib; meis. et faciem tibi hedū de capris. **Lui r̄n dit ágelus.** Si me cogis nō comedam panes tuos. si autē vis holocaustū face re. offer illud dñi. Et nesciebat manue q; ágelus dñi eēt. **Dixitq; ad eū.** Qd ē tibi nomē vt si fimo tuus fuerit expletus honorem te. **Lui ille r̄ndit.** Cur queris nomē meū qd est mirabile. **Tulit itaq; manue hedū de capris et libamēta.** et posuit sup petrā offerēs dñi q; facit mirabilia. **Ips; autē et vxor eius intuebantur** Cūq; ascēderet flāma altaris in celū á gelus dñi piter i flamma ascēdit. Qd cū vidisset manue et vxor ei. p̄ni ceciderūt in terrā. et ultra eis nō apparuit á gelus dñi. **Statimq; intellect manue ágelū dñi eēt.** et dixit ad vxorē suā. Mortem moriemur. q; vidim dñm. **Lui r̄ndit mulier.** Si dñs nos vellet occidere de manib; n̄tis holocaustū et libamenta nō suscepisset. nec ostēdisset nobis hec oīa. neq; ea q; sunt ventura dixisset. **De perit itaq; filiū.** et vocauit nomē ei samson. **Creuitq; puer.** et benedixit ei dñs ceteris sp̄us dñi esse cū eo in castris dan. inter saraa et estabol.

XIII

Descendit ergo samson in thānata vidēsq; ibi mulierē de filiis philistijm. ascēdit et nūcia uit p̄ti suo et m̄ti sue dices. **Qidi mulierem i thānnata de filiis philistinorū.** quā qso ut mihi accipiat; vxorē. **Lui dixerūt p̄ti et m̄ti sua.** Nūqd nō ē mulier in filiis fratrū tuorū et in omni p̄plo tuo. q; vis accipe vxorē de philistijm qui incircūci sunt. **Dixitq; samson ad patrem suū.** Hāc mihi accipe. quia placuit oculis meis. **Parētes autē eius nesciebat** q; res a dñō fieret et quereret occasiones p̄ philistijm. **Eo em̄ tpe philistijm dominabāt israeli.** **Descendit itaq; samson**

cū p̄e suo et m̄te in thānato. **Cunc; ve**nissent ad vineas oppidi apparuit catulus leonis seu us et rugiēs et occurrit ei. **Irruit autē sp̄us dñi in samson.** et dilaceravit leonē qsi hedū in frusta decerp̄ret nihil omnino hñs in manu. et h̄ p̄ti et m̄ti noluit indicare. **Descenditq; et lo**catus ē mulieri q; placuerat oculis ei. **Et post aliqt dies reuertes vt acciperet** eā declinavit vt videret cadaver leonis. **Et ecce examen apū in ore leonis erat.** ac fauus mellis. **Quē cū sumpfisset in** manibus. comedebat in via venientiq; ad p̄tem suū et m̄tem dedit eis p̄tē qui et ipi comederūt. nec tū eis voluit indicare q; mel de corpore leonis assumperat. **Descendit itaq; p̄t ei ad mulierē** et fecit filio suo samson cūiūtū. **Sic ei** iuuenes facere p̄sueverant. **Cū ergo ci**ues loci illi vidissent eū. dederūt ei sodesales triginta q; eēt cum eo. **Quibus** locut̄ est samson. **Proponāt p̄bleuma.** qd si solueritis mihi intra septē dies cōuiuij dabo p̄bleuma triginta sindones et totidē tunicas. **Hin autē nō potueris** soluere. vos dabit mihi triginta sindones et euīsdē nūteri tunicas. **Qui r̄nde**rūt. p̄pone nob̄ p̄bleuma vt audiamus dixitq; eis. **De p̄medēte exiuit cibis.** et de fortis egressa ē dulcedo. **Nec potuerit** p̄ tres dies p̄positōem soluere. **Cunc;** adesset dies septim dixerūt ad vxorem samson. **Blādire viro tuo.** et suade eive indicet tibi qd significet p̄bleuma qd si facere nolueris. **Incedem te et domū pa**tris tui. **An idcirco vocasti nos ad hu**ptias vt spoliaret. **Que fundebat apō** samson lacrimas et seq̄bat dices. **Odis** me et nō diligis. idcirco p̄bleuma qd p̄posuisti filiis pli mei nō vis mihi expōnere. **At ille r̄ndit.** P̄ti meo et m̄ti no lui dicere. et tibi idicare potero. **Septē** igif diebus cōuiuij flebat qn̄ eū. tandemq; die septio cū ei eēt molesta exposuit. **Que statim indicauit ciuib; suis.** **Et il**li dixerūt ei die septio qn̄ solis occubitū qd dulcius melle. et quid fortius leone. **Qui ait ad eos.** **Sinon arassetis in vi**n in

V Augustinus in sermone proprie domini in passione domini. si Judica. quod qui sic incepit. In lectore ista quod nobis remata est. rect. In eo quod vertutes et mirabilia opatus es Samson. caput eccle xpm*s* significabat. In eo autem quod prudenter fecit. Illorum quod in ecclesia pretories st*are* figurauit. rect. Videaque misterium: iste samson quod fecit offensio nis (velut quodusda virulus) alligare art*em* rostrige?

tula mea non inuenissetis positionem mea. Irruit itaque in eum ipius domini de sc*en*tit*em* alchalone. et percussit ibi triginta viros quod ablatas vestes dedit his quod probieu*m*a soluerat. Irratusque nimis ascendi*m* in domum prioris lui*m*. vxor aut*em* eius accedit maritum vnu*m* de amicis ei*m* et pronubib*m*.

Dicit aliquod tulu*m* aut*em* epis. **XV**
proc*u* dies triticee messis instar*et* venit samson inuisere volens uxore sua. et attulit ei hedum de capris. Cunque cubicul*m* ei*m* solito vellet intrare. prohibuit illuz prot illius dices. Putau*m* quod odisses ea. et ideo tradidi illam amico tuo. Sed habet soror*m* quod iunior*m* et pulc*ri*or illa est. sic tibi pro ea uxor. Lui samson r*u*ndit. Ab hac die non erit culpa in me pra philisteos. Facia enim robis mala. Verrexerat et cepit trecentas vulpes. caudal*em* eaz inixit ad caudas. et faces ligauit in medio. quas igne succed*em*s diuisit ut huc illucque discurserent. Quae statim prexerunt in segetes philistinor*m*. Quibus successis et portate iam fruges et adhuc stat*em* in stipula cōcremate sunt intant*m* ut vineas quod et oliueta flama cōsumeret. Dixeruntque philistini. Quis fecit hanc rem. Quibus dictu*m* e. Samson gener th*an*atei. quod tulit uxore eius et alteri tradidit. hec opatus e. Ascendit pro philistini. et cōbusserunt tam mulierem quod prem eius. Quibus ait samson. Licet hec feceritis. tun adhuc ex robis ex petam vltionem et tunc quiescam. Percusserunt eos ingenti plaga. ita ut stupetes suram semori imponeret. Et descendentes habitauit in speluca petre etham. Igit*em* ascendentess philistini in terr*m* iuda. castanet*em* sunt in loco qui postea vocatus est lechi. i. maxilla ubi eoz fuisse est exercit*m*. Dixeruntque ad eos de tribu iuda. Cur ascendistis aduersum nos. Qui responderunt. Ut ligemus samson venim*m* et reddamus ei*m* quod in nos opatus e. Descederunt ergo tria milia viro*m* de iuda ad specum silicis etham. Dixeruntque ad samson. Nescis quod philistini imperant nobis. Quare hoc facere voluisti. Quis

bus ille ait. Sicut fecerunt mihi. sic feci ei*m*. Ligare inquiunt te venimus et tradere in man*m* philistinor*m*. Quibus samson. iurare ait et spondere mihi quod non occidatis me. Dixerunt. Non te occidemus sed vincit*m* trademus. Ligaueruntque euz duobus nouis funibus et tule*m* euz de petra etham. Qui curvenerunt ad locum maxille. et philistini vociferates occurserunt ei. irruit spus domin*m* in euz. et sicut solent ad ardorem ignis ligna consumi*m*. ita vincula quod bus ligatus erat. dissipata sunt et soluta. Inueniuntque maxillam. i. mandibul*m* asini quod iacebat arripiens. interfecit in ea mille viros et ait. In maxilla asini in mandibula pulli asinaruz televi eos et percussi mille viros. Cunque hec verba canes appresserunt. piecit mandibulam de manu et vocavit nom*m* loci illius ramathlechi quod interpretat eleuatio maxille. Sitie*m* valde. clamauit ad domin*m* et ait. Tu deduxisti in manu sui cui salutem hanc maximam at*que* victori*m*. et en sibi mortor*m*. incidamque in manus incircuncisio*m*. Aperuit itaque domin*m* molare dent*m* in maxilla asini et egressi sunt ex eo a*q*. Quibus haustis resocillauit spum et vires receperit. Idcirco appellatur e nom*m* loci illius fons inuocatis de maxilla. vsc*m* in printem diem. Judicauitque israel in diebus philistini viginti annis. **XVI**

Habuit quod in ga*m*ca. et vidit ibi mulierem meretrice*m*. ingressusque est ad eam. Quod cu*m* audirent philistini et percrebuerunt apud eos intrasse urbem samson. circu*m* dederunt eum. positis in porta ciuitatis custodibus. et ibi tota nocte cu*m* fili*m* prostolates ut facto mane ex eum occiderent. Dormiuit aut*em* samson usque ad mediu*m* noctis et inde cōsurgens apprehendit ambas portae fortes cu*m* postibus suis et sera. impositisque humeris suis portauit ad verticem montis quod respicit hebron. Post hec amauit mulierem que habitauit in valle soreth. et vocabatur dalila. Conseruitque ad eam principes philistinorum. at*que* dixerunt. Decipe eum et disce ab illo in quo habeat

Judicium

tantā fortitudinē. et quō eū supare valēamus et vincitū affligere. Qd si fece ris dabit tibi singuli mille centū argenteos. Locuta ē ḡ dalila ad samson. Dic mihi obsecro in quo sit tua maria fortitudo et qd sit quo ligat? erūpere ne qas. Cui rñdit samson. Si septē nerui ceis funib⁹ needū siccis et adhuc humē tib⁹ ligatus fuero. infirmus ero ut ceteri homines. Attulerūtq; ad eaz satrapē philistinor⁹ septē funes ut dixerat. quibus vinxit eū latentib⁹ apud se infidijs et i cubiculo finem rei expectantibus. Clas mautq; ad eū. Philistijm sup te samson. Qui rupit vincula quomodo si rū pat quis filiū de stappa tortū sputamīne cū ardore ignis acceperit et nō est cognitum i quo esset fortitudo eius. Dixitq; ad eū dalila. Ecce illi fisi mihi et falsum locutus es. Haltem nūc indica mihi quo ligari debeas. Cui ille rñdit. Si ligatus fuero nouis funibus q; nūc fuerūt in ope. infirmus ero et alio rū homī similis. Quib⁹ ryrsum dalila vinxit euz et clamauit. philistijm sup te samson. in cubiculo infidijs pparatis. Qui ita rupit vincula quasi fila telaz. Dixitq; dalila rursum ad eū. Esq; quo decipis me et falsum loqris. Ostēde de quo vinciri debeas. Cui rñdit samson. Si inquit septē crines capitis mei cū licio plexueris et clauū his circūligatuū terre fixeris. infirmus ero. Qd cum fecisset dalila. Dixit ad eum. Philistijm sup te samson. Qui cōsurgens de somno extraxit clauū cū crinib⁹ et licio. Dixitq; ad euz dalila. Quō dicis q; amas me cū aīm⁹ tuus nō sit meū. per tres vices mētitus es mihi. et noluiti dicere in q; sit maxima fortitudo tua. Cūq; molesta ēt ei et p multos dies iugiter adhéreret spaciū ad qetē nō tribues de fecit aia eius. et ad mortē vsc⁹ lassata ē. Tūc apies veritatē rei dixit ad eā. Ferū nūc ascendit sup caput meū. q; nō sareus. i. cōseccatus dño sum de vtero m̄is mee. Si rasum fuerit caput meū. recedet a me fortitudo mea et defi-

ciā. eroq; sicut ceteri homines. Cidēsq; ilala q; cōfessus ei ēt omnē animū suum milit ad principes philistinor⁹ ac māda uit. Ascendite adhuc semel. q; nūc mihi aperuit cor suū. Qui ascenderūt. as sumpta pecunia quā pmiserant. At illa dormire eū fecit sup genua sua et i sinu suo reclinare caput. Vlocavitq; tonsorē et rasit septē crines ei et cepit abigere eū et a se repellere. Statim em̄ de eo fortitudo discessit. dixitq;. Philistijm sup te samson. Qui de somno pslurgēs dixit in aio suo. Egregiar sicut ante feci et me exutiam nesciēs q; recessisset ab eo dñs. Quē cū apprehēdissent philistijm statim eruerūt oculos ei et duxerūt gagā vincitū catenis et clausū in carcere molere fecerūt. Jamq; capilli eius renasci ceperāt et principes philistinor⁹ cōuenerūt in vnu vt imolareūt hostias magnificas dagon deo suo et epularētur dicentes. Tradidit deus n̄t inimicū nostrū samson in manus nrās. Qd etiā ppls vidēs laudabat deū suū eadēq; dicebat. Tradidit deus noster aduersariū nēm in manus nostras. qui delevit terram nostrā et occidit plurimos. Letātesq; p cōiuia sumptis iam epulis pceperūt vt vocaretur samson. et ante eos ludebat. q; adductus de carcere ludebat āte eos. fecerūtq; eū stare inter duas colūnas q; dixit puero regenti gressus suos. Dimitte me vt tangā colūnas q; oīs imminet domus. et recliner super eas et paululū requiescam. Domus aut̄ erat plena viroz ac muliez. et erant ibi oēs principes philistinoruz. ac de tecto et solario circiter tria milia vtriusq; sexus spectantes ludentem samson. At ille in uocato domino ait. Domine deus meus memēto mei. et redde mihi nūc fortitudinē pristinam deus meus vt vlciscar me de hostib⁹ meis. et p amissione duoz luminū vnā vltionē recipiaz. Et apprehendēs ambas colūnas q; innitebas domus. alterāq; eaz dexterā et alterā leua tenēs ait. Moriatur anima mea cū philistijm. Concussisq; fortiter

colinis. cecidit domus sup osses prin-
cipes et ceteram multitudinem qui ibi erat.
Multique plures interfecit moriens quam
an viuis occiderat. Descendentes autem
fratres eius et viuversa cognatio. tulerunt
corpus eius. et sepelierunt inter saraa et
esthaol in sepulcro patris sui manue.

CXVII *Huius enim tres casus iduntur
proximorum de 10. d. ydolo miche: sed de
viro leuite capitulo 19: etiam de peregrino
et dilecto eis et lib. Ruth*

Et utq[ue] eo tempore quodam de monte
effraim nomine michas. qui dixit
mei sue. Ville centum argenteos
quos sepaueras. et super quibus me audiente iu-
raueras ecce ego habeo et apud me sunt
Cui illa respondit. Unde filius meus domino.
Reddidit ergo eos mei sue quod dixerat ei. Co-
secreui et vovi hoc argentum domino. ut de
manu mea suscipiat filius meus et faciat
at sculptile atque conflatile et nunc trado il-
lud tibi. Reddidit igitur eos mei sue. que
tulit ducentos argenteos et dedit eos ar-
gentario. ut faceret ex eis sculptile atque
conflatile quod fuit in domo miche. Qui
ediculamque in ea deo sepauit et fecit ephod
et theraphim. id est vestem sacerdotalem et ido-
la. Impleuitque unum filium suorum manus
et factus est ei sacerdos. In diebus illis non
erat rex in israel sed unusquisque quod sibi re-
cepit videbat hoc faciebat. Fuit quoque in
tempore illo alter adolescentis de bethleem iu-
da ex cognatione eius. eratque ipse leuites
et habitabat ibi. Egressusque de cunctate
bethleem. peregrinari voluit per bivium sibi
commodum repisset. Lucus venisset in mo-
tem effraim iter facies et declinasset pa-
ruper in domum miche. interrogatus est ab
eo unde venisset. Qui respondit. Leuita sum
de bethleem iuda et vado ut habite ubi
potuero et utile mihi esse prosperero. Dixit
que micha. Mane apud me iquit. et esto
mihi parvus ac sacerdos. daboque tibi per
annos singulos decem argenteos ac ve-
stem duplice et que ad vietum sunt ne-
cessaria. Acquieuit et misit apud homini-
num. fuitque illi quasi unus de filiis. Im-
pleuitque micha manum eius. et habuit
puerum sacerdotem apud se. nunc scio dices
quod benefaciet mihi deus habenti leuiti
generis sacerdotem.

In diebus illis non erat rex in is-
rael et tribus dan querebat possessorum
one sibi ut habitaret in ea. vicos
in illa enim die inter ceteras tribus sorte non
acepat. Misericordia ergo filii dan stirpis
et familie sue quoniam viros fortissimos de
saraa et esthaol ut exploraret terram et di-
ligent inspiceret. Dixeruntque eis. Ita et
considerate terram. Qui cum pergentes ve-
nissent in monte effraim. et intrassent
domum miche requeuerunt ibi. Et agnoscet
vocem adolescentium leuitum. ut erescibilis
lius diversorio. dixerunt ad eum. Quis te
huc adduxit. Quid hic agis. Quia vero
causam huc venire voluisti. Qui respondit
eis. Hec et hoc prestitum mihi michas er-
me mercede conduxit ut sim ei sacerdos.
Rogauerunt autem eum ut consideraret omnia et
scire possent an propter itinere pateretur. et
res haec effectum. Qui respondit eis. Ita cum
pace dominus respicit viam viram et iter quo
pergit. Euntes igitur quoniam viri venerunt
laicos videruntque populum habitante in ea absque
vulno timore iuxta consuetudinem fidonio-
rum secutus et quietus nullo eius penitus resi-
stente. magnarumque opum. et pecula fidone
atque a cunctis hominibus separatum. Reuerfigit
ad fratres suos in saraa et esthaol et quicquid
egisset sciscitantibus responderunt. Surgite
et eamus ad eos. Clidimus enim terram
valde opulentam et riperem. Nolite negli-
gere. nolite cessare. Eamus et possideamus
eum. nullus erit labor. Intrabimus
ad securos in regionem latissimam. tradet
que nobis dominus locus in quo nullus rei est pe-
nuria eorum quod gignuntur in terra. Profecti
igitur sunt de cognatione dan. de saraa et
esthaol sexcenti viri accincti armis bellicis
ascenderentesque menses sunt in cariathiam
rim iudea. quod locus ex eo tempore castro dan
nomine accepit et est post tergum cariathiam
rim. Inde transierunt in monte effraim
lucus venissent ad domum michae. dixerunt
quoniam viri qui prius missi fuerant ad considerandam fratre laicos. ceteris fratribus suis.
Nostis quod in domibus istis sit ephod et the-
raphim et sculptile atque conflatile. Clide
te quod vobis placeat. Et cum paululum de-

Judicium

clinaffent ingressi sunt domū adolescētis leuite q̄ erat in domo michē salutā verūtq̄ eū verbis pacificis sexcēti aut̄ viri ita vt erāt armati stabat an̄ ostium At illi q̄ ingressi fuerāt domuz iuuemis sculptile 7 ephot 7 theraphim atq̄ aflatile tollere niteban̄. 7 sacerdos stabat an̄ ostiū sexcēti iō viris fortissimis haud p̄cul expectātib⁹. Tulerūt igit̄ q̄ intraue rat̄ sculptile ephot 7 idola ac cōflatile Quibus dixit sacerdos. Quid facitis. Cui responderūt. Tace et pone digituz super os tuū. veniq̄ nobiscuz vt habeamus te p̄m ac sacerdotem. Quid tibi melius ē vt sis sacerdos i domo vni us viri an i vna tribu 7 familia i israel. Qd̄ cū audisset acq̄euit sermonib⁹ eoz 7 tulit ephot 7 idola ac sculptile 7 profectus ē cū eis. Qui cū p̄geret 7 an̄ se ire fecissent puulos ac iumenta. 7 om̄e qd̄ erat p̄ciosum iamq̄ a domo michē eēnt p̄cul. viri q̄ habitabant in edib⁹ michē cōclamātes secuti sunt 7 post tergū clare ceperūt. Qui cū resperissent dixerūt ad micham. Quid tibivis. Cur clamas. Qui r̄ndit. Deos meos quos mihi feci. tulistis 7 sacerdotē 7 oia q̄ habeo 7 dicitis. quid tibi est. Dixerūtq̄ ei filij dan. Caue ne vltra loquaris ad nos et veniant ad te viri aīo cōcitatī. 7 ipse cuī oī domo tua peas. Et sic cepto itihere prexerūt. Vides aut̄ micha q̄ fortiores se essent. reuersus ē in domum suam. Sexcenti aut̄ viri tulerūt sacerdotem 7 q̄ supra diximus. reuerūtq̄ in lais ad p̄p̄lū q̄fscētē atq̄ secuz. et p̄cussēt eos in ore gladij. vrbemq̄ incendio trādiderūt. nullo penitus ferente p̄siduz. eo q̄ p̄cul habitarent a sidonez cū nullo hoīm haberēt quicq̄ societaz ac negotiū. Erat aut̄ ciuitas sita in regiōe rd ob quā rursum extrētes hitauēt i ea. Clocato noīe ciuitatis dan iuxta voca bulū p̄cis sui quē genuerat istl̄ q̄ prius lais dicebat. Nosuerūtq̄ sibi sculptile 7 ionathan filiū gersan filij moisi ac filios ei? sacerdotes in tribu dan vsc̄ ad diē captiuitatis sue. Vā sitq̄ apud eos

idolū michē omni tempore quo fuit dō minus dei in filo. In diebus illis non erat rex in israel.

XIX

Ecil qdā vir leuites hītās i laſtere mōt̄ effraim. qui accepit vxorē de bethleem iuda. Que reliqt eū. 7 reuersa ē i domū p̄cis sui in bethleem māsitq̄ apud eū q̄tuor mēsib⁹. Secutusq̄ ē eāvir suus voleſq̄ recōci liari ei atz blādiri et secū reducere. hñs in comitātu puerū 7 duos asinos. que suscepit eū 7 introdūxit in domuz p̄cis sui. qd̄ cū audiss̄ sacer ei? eūq̄ vidisset occurrit ei let⁹ 7 āplerat⁹ ē hoīem. Vā sitq̄ gener i domo saceri trib⁹ dieb⁹ co medēs cū eo 7 bibēs falliarit. die aut̄ q̄rto de nocte p̄lurgēs pficiisci voluit. quē tenuit sacer. ait ad eū. Gusta p̄i p̄usil lū panis 7 p̄forta stomachū 7 si pfici sceris. Hederātq̄ sīl ac p̄medēt 7 bibērūt. Dixitq̄ p̄f puelle ad genex suum. Queso te vt bodie hic maneas. p̄f q̄ letemur. at ille p̄lurgēs cepit velle pficiisci. Et nihilomin⁹ obnire eū sacer te nuit 7 apud se fecit manere. Vane aut̄ facto pabat leuites iter. Cui sacer rur sum. Obscero inq̄t vt paululū cibi caspias. 7 assumptis virib⁹ donec increscat dies. postea pficiisci. Comedēt ergo simil. surrexitq̄ adolescentēs ut p̄geter cū vxore sua 7 puer. Cui rursum locutus ē sacer. Cōsidera q̄ dies ad occasuz declinior fit. 7 p̄pinquat ad vesp̄. Vane apud me etiā hodie 7 duc letū. diē 7 cras. pficiisci. vt vadas i domū tuam. Noluit gener acq̄escere p̄monib⁹ ei? sed statī prexit 7 reit p̄ieb⁹ q̄ altero noīe rocaf hierlm̄. dices secum duos asinos onustos 7 p̄cubinā. Jāq̄ aderāt iuxta iebus 7 dies mutabāt i noctē. Dixitq̄ puer ad dñm suū. Celeni obscero desclinem⁹ ad vrbē iebuseoz. 7 maneam⁹ in ea. Cui r̄ndit dñs. Nō ingrediar op̄pidū gentis alienē q̄ nō ē de filiis isrl̄. sed trāsibo vsc̄ gabaa. 7 cū illuc puenēro manebim⁹ in ea. aut certe i vrbē ras ma. Transiēt ḡieb⁹ 7 ceptū carpebat̄ ier. occubuitq̄ eis sol iuxta gabaa. q̄ ē

in tribu beniamini. diuerteruntq; ad eaz
vt maneret ibi. Quo cū intrassent. se
debāt in platea ciuitatis 7 null? eos re
cipere voluit hospitio. Et ecce apparuit
ho senex reuertes de agro 7 de ope suo
resperi. q; 7 ipse de monte erat esfraim et
pigrinus hitabat in gabaa. Hocies aut
regionis illi? erat filij gemini. Eleua
tis q; oculis vidit senex sedētē hoiem cū
sarcinulis suis in platea ciuitat; 7 dixit
ad eū. Quid venis. 7 q; vadis. Qui r̄ndit
ei. Protecti sum? de bethleem iuda 7 p
gimus ad locū n̄m qui ē in latere mō
tis esfraim vñ ieram? i bethleē. Et nūc
vadimus ad domū dei nullusq; sub te
ctū suū nos vult rec pe. h̄ntes paleas 7
senū i a finor; pabulu. 7 panē ac vitū i
meos 7 acille tue vsus 7 pueri q; metū
ē. Nulla re indigem? nisi hospitio. Cui
r̄ndit senex. Par tecum sit. Ego p̄belo
oia q; necessaria sunt. tñ q;lo ne i platea
maneas. Introduxitq; eū in domū suā
7 pabuluz a finis p̄buit. ac postq; lauett
pedes suos recepit eos i cōuiuum. Illis
epulatib; 7 post labore itineris cib; 7 po
tu reficietib; corpora. venerūt viri ciuita
tis illius filij belial. i. absq; iugo. 7 circū
dantes domū senis. fores pulsare cepe
rūt clamātes ad dñm domus atq; dicē
tes. Educ virū q; ingressus ē domū tuā
vt abutamur eo. Egressusq; est ad eos
senex 7 ait. Nolite fr̄s nolite facere ma
lū h. q; ingressus est ho hospitū meū 7
cessate ab hac stulticia. Habeo filiā vir
ginē 7 hic ho habet p̄cubinā. educā eas
ad vos vt hūlietis eas 7 vrām libidi
nē cōpleatis. tñ obsecro ne scelus h̄
naturā opemī vir. Nolebat acq;escere
sermōib; illius. Qd cernēs ho eduxit
ad eos cōcubinā suā. 7 eis tradidit illus
dendā. Qua cū tota nocte abusi eēnt.
dimiserūt eā mane. At mulier recedē
tibi tenebris venit ad ostiū domus vbi
manebat dñs suus. 7 ibi corruit. Ma
ne facto surrexit ho 7 apuit ostiū vi ce
ptam expleret viā. et ecce p̄cubina eius
iacebat aī ostiuz sparsis in limine ma
nib;. Lui ille putans eam quiescere lo

quebat. Surge ut ambulemus. Qua
nihil respondēte. intelligēs q; erat mor
tua. tuit eā 7 imposuit a fino. reuerlus
q; est in domū suā. Quā cū effet ingress
sus arripuit gladium. 7 cadauer vxoris
cū ossib; suis in duodecim p̄tes ac fru
sta cōcidēs misit in oēs terminos isra
el. Qd cū vidissent singuli conclama
bant. Nunq; res talis facta est in israel
exo die quo ascenderūt patres nostri
de egypto vscq; in presens tempus. Fer
te sententiam. et in cōmune decernite
quid facto opus fit.

Egressi itaq; sunt oēs filij israel
7 piter cōgregati q; si vir vnu
de dan vscq; bersabee 7 terra gas
laad ad vñm in maspha. oēs q; anguli
pploz 7 cūcte tribu israel in ecclesiā pos
puli dei cōuenerūt qdādinta milia pes
ditū pugtor; Nec latuit filios bēiamin
q; ascēdūtētē filij isrl in maspha. Int
rogatusq; leuita marit? mulieris iter
fecte quō tñ scelus p̄petratū eēt. r̄ndit
Clemi i gabaa bēiamin cū vxore mea il
lucq; diuerti. Et ecce hocies ciuitat illi?
circūdederūt nocte domū in q; manebā
volētes me occidere. 7 vxore meā incre
dibili furore libidinis vexantes deniq;
mortua ē. Quā arreptā in frusta cōci
di misiq; ptes in oēs terminos possesso
nis vñ. q; nūq; tñ nephas 7 tamgrā
de piaculū factū ē in isrl. Adestis oēs fi
lij isrl decernite qd facere tebeat. stasq;
ois plūs 7 q; si vni? hois fmone r̄ndit.
Nō recedemus in tabernacula n̄a. nec
suā quisq; intrabit domū. sed hoc h̄ ga
baa in cōfaciem?. Decē viri elegant
centū ex oīb; tribub; isrl. 7 centū de mil
le 7 mille de decē milib; vt cōportet ex
ercitui cibaria 7 possimus pugre h̄ ga
baa beniamin 7 reddere ei. p scelere qd
meretur. Conuenitq; vniuersus israel
ad ciuitatem quasi homo vnu eadem
mēte vnoz cōfilio. 7 miserunt nūcios
ad oēm tribū beniamin q; dicerēt. Cur
tñ nephas in vob reptū ē. Tradite ho
mines de gabaa q; h̄ flagitiuz p̄petrarūt
vt moriātur. 7 auferatur malū de israel

Judicium

Qui noluerit fratri suorum filiorum israel audire mandatum. sed ex cunctis urbibus quod fortis sue erat conuenerunt in gabaa. ut illis ferret auxilium et huiusmodi plures ppter milia de beniamin educentium gladiis ppter hitatores gabaa. quod septingenti erat viri fortissimi ita sinistra ut dextra plures. et sic fundis lapides ad certum lacientes ut capillum quod possent percutere. et neque quod in altera parte iste lapidis deferret. Clusor quod israel absq; filios beniamin inuenta sunt quodraginta milia educentium gladios et patorum ad pugnare. qui surgentes venerunt in domum dei. hoc est in filio. plurue et quod dominum atque dixerunt. **Quis** erit in exercitu nostro princeps certamis huius filios beniamin. **Quibus** rindit dominus. **Judas** sit duxus. Statimque filii israel surgentes mane castigati sunt iuxta iabaa. et inde pcedentes ad pugnam huius beniamin. urbem oppugnare ceperunt. Egressusque filii beniamin de gabaa occiderunt de filiis israel die illo vigintiduo milia viros. Rursum filii israel et fortitudine et numero confidentes in eodem loco in quo perierunt certauerunt. acie direxerunt ita tunc per ascenderent et flerent coram domino usque ad noctem. consulerentque et dicerent. **Debet** ultra pcedere ad dimicandum huius filios beniamin fratres nostros an non. **Quibus** ille rindit. Ascendite ad eos. et initio certame. Cumque filii israel altera die huius filiorum beniamin ad plium pcessissent. eruserunt filii beniamin de portis gabaa. et occurrentes eis tanta in illos cede bachi sunt. ut decem et octo milia viros educti in gladiis prosternerent. Quoniam oes filii israel venient in domum dei. et sedentes flesbat coram domino. Jejunaueruntque die illo usque ad vesperam. et obtulerunt ei holocausta atque pacificas victimas. et super statu suo interrogauerunt. Et pte ibi erat larca federis domini. et phinees filius eleasar filius aaron ppositus domini. Consulerunt igitur dominum atque direxerunt. Erire ultra debet ad pugnam huius filios beniamin fratres nostros an quiescere. **Quibus** ait dominus. Ascendite. et tradam eos in manus vestras. Nos uenimus.

Rutes filii israel insidias per circumitum urbis gaaba. et tercia vice sicut semel et bis contra beniamin exercitum pduxerunt. Sed et filii beniamin audacter eruserunt de ciuitate. et fugientes aduersarios longius psecuti sunt ita ut vulneraret ex eis sicut prout die et secundo. et cederent per duas semitas vertentes terga truyna ferebant in berzel et altera in gabaa. atque prosternerent triginta circuus viros. Huius tauerunt enim solito eos more cedere. Qui fugientis simulantes inierunt consilium ut abstraherent eos de ciuitate et quasi fugientes ad supdictas semitas pducarent. Deus itaque filii israel surgentes de sedibus suis tetenderunt acie in loco quod vocabatur baalthamar. insidie quodque circa urbem erat paulatim se apire ceperunt. et ab occidentali urbis parte pcedere. Hoc et alia decem milia virorum de universo israel habitatores urbis ad certamiam provocabant ingrauataque bellum huius filios beniamin. et non intellexerunt quod ex omnibus illis instaret interitus. Percussitque eos dominus in conspectu filiorum israel. et interficerunt ex eis in illo die vigintiquaque milia et centum viros. oes bellatores reducentes gladiis. Filii autem beniamin cum se inferiores esse vidissent. ceperunt fugere. Quod cernentes filii israel viderunt eis ad fugiendum locum ut ad preparatas insidias deueniret quodque iuxta urbem posuerat. Qui cum repente de latibulis surrexissent. et beniamin terga cedentibus daret. ingressi sunt ciuitatem et percusserunt eam in ore gladiis. Signum autem viderat filii israel his quod in insidiis collocauerat ut postquam urbe cepissent. igne accenderent ut ascidente in altum sumo captam urbem demonstrarent. Quod cum cerneret filii israel in ipso certamine positi putauerunt enim filii beniamin eos sugere et instaurare psequebant. cefisis de exercitu eorum viros ut viderunt quasi columnam sumi de ciuitate consondere. beniamin quoque respiciens retro cum capti cerneret ciuitatem et flammam. in sublime ferrique praus simulauerant fugam. versa facie fortis resistebat. Quod cum vidissent filii

beniamin. in fugā versi sunt. et ad viam
deserti ire ceperat. illuc q̄z eos aduersarijs
p̄seqntib. Et hi q̄ vrbē succēderāt
occurserūt eis. atq̄ ita factuzē ut ex
vtraq̄ pte ab hostib cederent. nec erat
ulla req̄es morientū. Ceciderūt atq̄
p̄strati iunt ad orientalē plagam vrbis
gabaa. Fuerūt aut̄ q̄ in eodē loco inter
fecti sunt decē et octo milia viroꝝ omnes
robustissimi pugnatores. Qd̄ curvidisſ
sent q̄ remanserāt de beniamin fugiett
in solitudinē. et p̄gebāt ad petrā cuiꝝ ro
cabuluz est remmō. In illa quoq̄ fuga
palantes et in diuersa tendētes occides
runt qnq̄ milia viros. Et cū vltra ten
derent p̄secuti sunt eos. et interfecerūt
etiam alia duo milia. Et sic factū est ut
omnes q̄ ceciderāt de beniamin in diuer
sis locis essent vigintiq̄ milia pu
gnatores ad bella. promptissimi. Reman
serūt itaq̄ de omni numero beniamin
q̄ euadere potuerāt et fugere in solitudi
nem sexcenti viri. sedērūt q̄ in petra rē
mon mensibꝫ q̄tuor. Regressi aut̄ filii
israel omnes reliquias ciuitatis a viris
v̄s ad iumenta gladio p̄cussérūt. cūcas
q̄ vrbes et viculos beniamin vorax flā
ma consumpsit.

XXI
Igrauerāt q̄z filii isrl̄ i maspha
et dixerunt. Nullus n̄m dabit
filiis beniamin de filiabus suis
vxorē. Cenerūtq̄ oēs ad domuz dei in
filo. et cōspectu eius sedētes v̄lq̄ ad v̄
sperā leuauerūt vocē. et magno v̄lulatu
ceperunt. flere dicentes. Quare dñe de
us isrl̄ factū ē hoc maluz in p̄lo tuo vt
hodie vna tribū auferet ex nobis. Altera
aut̄ die diluculo cōsurgētes extrure
runt altare. obtulerūtq̄ ibi holocausta
et pacificas victimas et dixerunt. Quis
nō ascēdit in exercitū dñi de vniuersis
tribub̄ isrl̄. Grādi em̄ iuramēto se cō
strinrerāt cū eēnt i maspha. iterfecit eos
q̄ defūssent. ductiq̄ p̄nia filii isrl̄ super
fratre suo bēiamin. ceperūt dicere. Ab
lata ē tribū vna de isrl̄. Unī vxores acci
piēt. Os em̄ in cōe iurauimus nō da
turos nos his filias nrās. Idcirco di

rerūt. Quis ē de vniuersis tribub̄ isra
el qui nō ascēdit ad dñm i maspha. Et
ecce inuēti sunt hitatores iabis galaad
in illo exercitu non fuisse. Eo q̄z tpe cū
eēnt in silo nullus ex eis ibi reptus est.
Misericordia itaq̄ decem milia viros robu
stissimos et p̄ceperūt eis. Ite et p̄cutite
hitatores iabis galaad i ore gladij. tam
vxores q̄z puulos eoz. et h̄ erit qd̄ obser
uare debitis. Omne generis masculi
ni et mulieres q̄ cognouerāt viros inti
cite virgines aut̄ reseruate. Inuēteq̄
sunt de iabis galaad q̄dringete virgines
q̄ nescierūt vīri thorū. et adduxerūt eas
ad castra in silo in trā chanaā. Misericordia
q̄z nūcios ad filios beniamin q̄ erāt i pe
tra remmō. et p̄ceperūt eis ut eas susci
perēt in pace. Cenerūtq̄ filii beniamin
in illo tpe. et date sunt eis vxores de fili
abus iabis galaad. alias aut̄ nō repere
rūt q̄s fili mō traderēt. Vniuersusq̄ is
rael valde doluit et egit p̄niā sup̄ iter
fectiōe vniū tribū ex isrl̄. dixerūtq̄ maio
res natu. Quid faciem̄ reliq̄s q̄ nō ac
ceperūt vxores. Nōs i beniamin semie
p̄ciderūt. et maḡ nob̄ cura ingētiq̄ stu
dio p̄uidendū est. ne vna tribū deleaf ex
isrl̄. Filias em̄ nrās eis dare nō possu
mus p̄stricti iuramento et maledictōne
q̄ dixim̄. maledict̄ q̄ dederit de filiab̄
suis vxorē bēiamin. Ceperūtq̄ filiuꝫ
atq̄ direxit. Ecce solēnitas vñli ē in silo
āniuersaria q̄ sita ē ad septētrionale v̄
bis bethel. ad orientalē plagā vīc q̄ te be
thel tēdit ad sichimā. et ad meridiē op
pidi lelona. Precepētq̄ filii bēiamin
atq̄ direxit. Ite et latitate in vineis. Cū
q̄z videritis filias silo ad ducēdos cho
ros ex more p̄cedere. exite repēte de vi
neis et rapite ex eis singuli vxores fin
gulas. et p̄gite in trā bēiamin. Cūq̄ re
nerint patres eoz ac fratres et aduer
sum vos queri ceperint atq̄ iurgari dice
mus eis. Misericordia eoz. Nō em̄ rai
puerūt eas iure bellantiū atq̄ victoriū.
sed rogantibꝫ vt acciperent nō dedistis
et a vestra parte peccatum est. Fecerūtq̄
filii beniamin vt sibi fuerat imperatum

Ruth

riūta nūmēx suū rapuerūt sibi de his
que ducebant chōros vxores singulae
abierūtq; in possessionē suā edificātes
v̄rbes et habitantes in eis. Filij qz israe-
l reuersi sunt p tribz et familiis i taber-
nacula sua. In diebus illis nō erat rex
in israel. sed v̄nusquisq; qd̄ sibi rectuz
videbatur hoc faciebat.

Explīc liber iudicū. Incipit liber
Ruth. **C**apitulum **I**

Diebus
vnūs iudicis qñ iudi-
ces preerant. facta ē fa-
mes in terra. Abiitq;
homo de bethleem iu-
da vt pegrinaret in regione moabitide
cū uxore sua ac duob; liberis. Ipse ux-
or cabat elimelech. et uxoris eius noemi. et
duo filii alter maalon et alter chelion. et
fratrei de bethleem iuda. Ingressiq; re-
gione moabitidē morabat ibi. Et mor-
tuus est elimelech maritus noemi. re-
mansitq; ipa cū filiis. Quia accepérunt
uxores moabitidas q̄ru v̄narocabatur
orpha. alteraq; ruth. Manserūt ibi de-
cem annis et alto mortui sunt. maalon vi-
delicet et chelion. remansitq; mulier orba
ta duob; liberis ac marito. Et surrexit
vt in p̄iam p̄geret cū vtraq; nuru sua.
de regiōe moabitide. Audierat enim q; re-
spixisset dñs poplū suum et dedisset eis
escas. Egressa ē itaq; de loco pegrinatio-
nis sue cū vtraq; nuru. et iam in via re-
vertēdi posita i terrā iuda. dixit ad eas.
Ite in domū mītis v̄k. Faciat robiscū
dñs mīam. sicut fecistis cū mortuis et
mecū. Det robis inuenire requiētī do-
mīb; virop; q̄s sortiture estis. Et oscu-
lata ē leas. Que eleuata voce flere cepe-
rūt et dicere. Teciū pgemus ad populū
tū. Quib; illa r̄ndit. Reuertimini fi-
lie mi. Cur venitis mech. Nō ultra ha-
belo filios in vtero meo. vt viros ex me
sperare possitis. Reuertimini filie mi. et
abite. Jam enim senectute confecta suz
nec aptu vinculo cōjugali. Etiā si pos-

sem hac nocte cōcipe et parere filios si
eos expectare v̄litis donec crescat 7 ans
nos pubertatis. impleat. an̄ eritis vetu-
le q̄ nubatis. Nolite q̄so filie mi facere
hoc. qz v̄fa agustia magis me premūt. et
egressa est man' dñi h̄ me. Eleuata. igit̄
voce rursum flere ceperūt. Orpha oscu-
lata ē socrū ac reuersa ē ruth adhesit so-
cru sue. Cui dixit noemi. En reuersa
est cognata tua ad poplū suū et ad deos
suos vade cū ea. Que r̄ndit. Ne aduer-
seris mihi vt relinquā te et abeā. Quos
cūq; enim prexeris pergam. et vbi mos-
rata fueris q̄ ego p̄ser morabor. Popu-
lus tuus poplū meus. et deus tuus deus
meus. Que te tra suscepit moriente ē
ea moria et ibiq; locū accipiā sepulture.
Hec mihi faciat de? et hec addat si nō so-
la mors me et te sepauerit. Vides g no-
emi q̄ obstinato ruth aīo decreuisset se
cū pgere. aduersari noluit nec ad suos
v̄ltra reditum persuadere. Profecteq;
sunt simul et venit i bethlee. Quibus
vrbē ingressus velox apud cūctos fama
percrebuit dicebantq; mulieres. Hec ē
illa noemi. Quib; ait. Ne vocetis me
noemi. i. pulcrā. sed vocate me mara. i.
amarā. qz amaritudine valde replete
me oīpotēs. Egressa sum plena et vacu-
am reduxit me dñs. Cur ergo vocatis
me noemi quā dñs h̄uiliauit et afflixit
oīpotēs. Venit ergo noemi cum ruth
moabitide nuru sua de tra pegrinatio-
nis sue. ac reuersa ē in bethleem qñ p̄
mū hordea metabant. **II**

Rat aut̄ vir elimelech consan-
guine? hō potēs et magiū opū
noīe woq;. Dixitq; ruth moabi-
tis ad socrū suā. Si iubes vadā i agz. et
colligā spicas q̄ fugerint man' metetiū
vbiciq; clemētis in me patris familias
repperero grām. Lui illa r̄ndit. Vade
filia mi. Abiit itaq; et colligebat spicas
post terga metetiū. Accidit aut̄ vt ager
ille haberet dñm noīe woq;. qui erat de
cognatiōe elimelech. Et ecce ip̄e venie-
bat de bethleem. dixitq; messiorib;. Do-
minus robiscum. Qui respōderūt ei.